

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

«Քորոնա» ժահրը եւ Թրամփի Անպատասխանատու Վերաբերմունքը

Շաբաթներէ ի վեր ամբողջ աշխարհի ուշադրութիւնը կեդրոնացած է «Քորոնա» ժահրի վրայ, որ Զինաստանի Ուիսկոնզին սկիզբ առնելէ ետք տարածուեցաւ երկիրէ-երկիր: Երկրագունդի աւելի քան հարիւր երկիրներուն մէջ, 110 հազարէ աւելի մարդիկ վարակուած են այդ հիւանդութեամբ, որ մինչեւ օրս խլած է աւելի քան չորս հազար մարդու կեանք: Այս քիւերը կը շարունակէ բարձրանալ՝ Զինաստանէն դուրս ամենէն աւելի հարուածելով Իտալիան ու Իրանը:

Հայաստանի մէջ բարեբախտաբար արձանագրուեցաւ «Քորոնա» ժահրի մէկ դէպք՝ Իրանէն հայրենիք վերադարձած տղամարդու մօտ, որ արդէն բուժման տակ է:

Ուշացումով, սակայն «Քորոնա» ժահրը հասաւ նաեւ Միացեալ Նահանգներ, ուր մտահոգ ժողովուրդը սկսաւ նայիլ իր նախագահին, որպէսզի ստանայ հաւաստիացումներ եւ կանխարգելման մասին տեղեկութիւններ: Դժբախտաբար սակայն, Տանուտ Թրամփ օրեր շարունակ փորձեց նուազեցնել վարակման դէպքերու մասին քիւերը, ժողովուրդին տալով սխալ ցուցումներ ու տեղեկութիւններ, հակասելով նոյնիսկ իր կողքին կանգնած առողջապահութեան եւ վարակներու մասնագետներու սպասուող համաճարակի անխուսափելիութեան մասին զգուշացումները:

Վերջին տուեալներու համաձայն Ամերիկայի տարածքին վարակուած անհատներու թիւը կը հասնի 800-ի, իսկ մահուան դէպքերը 30-ի: Մասնագետներու կարծիքով այս քիւերը յառաջիկայ օրերուն ենթակայ են աւելի բարձրանալու:

Թրամփ չվարանեցաւ հիւանդութիւնը կոչելու «խաբէութիւն», մեղադրելով դեմոկրատներուն, նախկին նախագահ Օպամային եւ լրատուամիջոցներուն, որոնք, ըստ իրեն, կը չափազանցեն «Քորոնա» ժահրի մասին տեղեկութիւնները, ժողովուրդի մօտ խուճապ ստեղծելու նպատակով:

Տանուտ Թրամփի խօսքերը դադարած են վստահութիւններ չնչնելու ժողովուրդին մօտ, մկատի ունենալով որ, ան իր պաշտօնավարման առաջին երեք տարիներուն 15 հազար հրապարակային սուտեր խօսած է ու կարելի չէ վստահիլ անոր տուած տեղեկութիւններուն:

Թրամփի «խաբէութիւն» կոչուած խօսքերը կը ցար.ը էջ 5

«Սահմանադրական Դատարանը Քոչարեան-Սերժանեան ժառանգութեան Վերջին Սնացորդն է»։ Փաշինեան

Պրիւքսէլեան աշխատանքային այցէն անմիջապէս յետոյ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան միացաւ «Այո»-ի մարզային քարոզարշաւին: Ան սկսաւ Հայաստանի ամենահարաւէն՝ Սիւնիքի մարզի Ազատակ քաղաքէն:

«Հայաստանում չի կարող լինել որեւէ մարմին, որը չի ներկայացնում ժողովրդին: Այսօր Սահմանադրական դատարանը չի ներկայացնում ժողովրդին, եւ այդ Սահմանադրական դատարանը պէտք է հեռանայ, որովհետեւ ինքը քոչարեան-սերժանեան ժառանգութեան վերջին մնացորդն է Հայաստանում, եւ Սահմանադրական դատարանը պէտք է հեռանայ», - յայտարարեց Փաշինեան:

«Այո»-ի յաջորդ կանգաւոր Մեղրին էր: Այստեղ Փաշինեան ծառայուն ելոյթ ունեցաւ՝ ներկայացնելով, թէ իշխանութիւնները ինչու նախաձեռնած են սահմանադրական հանրաքուէն. - «Այսօր մարդիկ կան, որ երբ հանրաքուէն նշանակուեց, ասում են՝ իշխանութիւնը պատրաստուում է կեղծիքների մեխանիզմներին, խոր դուք ի՞նչ էք հասկանում ընդհանրապէս: Ես, հիշում էք, Սերժ Սարգսեանի հետ յայտնի բանավէճի ժամանակ

Փաշինեան ելոյթ կ'ունենայ հանրաքուէի քարոզարշաւի ընթացքին

ասում էի՝ Դուք չէք հասկանում՝ Հայաստանում ինչ է կատարուում, ինքն էլ ծիծաղում էր: Հիմա այդ բոլոր մարդիկ չեն հասկանում՝ Հայաստանում ինչ է կատարուում. Հայաստանում ընտրութիւններ կեղծելու էջը փակուած է: Ես ասել եմ՝ երկու ձեռքերս կը կտրեմ, թոյլ չեմ տայ՝ Հայաստանում արժանապատիւ, հպարտ քաղաքացու մի հատ ձայնը որեւէ մէկը կեղծի, եւ այդ

կեղծողի ձեռքերն առաւել եւս կը կտրեմ: Հայաստանի Հանրապետութիւնում իշխանութիւնը պատկանում է ժողովրդին եւ վերջ, չքննարկէք»:

Մարզային քարոզարշաւին միացած է նաեւ «Հանրապետութիւն» կուսակցութեան նախագահ Արամ Սարգսեանը: Ան ելոյթ ունեցաւ

Շար.ը էջ 5

ՀՄՄ-ի Պատուիրակութեան Հանդիպումները Ուրուկուայի Մէջ

ՀՄՄ-ի վարչակազմները Ուրուկուայի առողջապահութեան փոխնախարար Խոսէ Սաչեանի հետ

Հայ Մարմնամարզական Միութեան (ՀՄՄ) Քալիֆորնիոյ վարչութեան անդամները՝ գլխավորութեամբ ատենապետ՝ վարդան Քոճապապեանի, անցեալ շաբթուայ ընթացքին աշխատանքային այցելութիւն կատարեցին Ուրուկուայի մայրաքաղաք՝ Մոնթեվիտէօ:

Ժամանումին առթիւ ՀՄՄ-ական ընկերներուն ի պատիւ տեղի ունեցաւ ընթրիք ՍԴՀԿ-ի կեդրոնէն ներս:

Յաջորդող օրերուն, պատուիրակութեան անդամները այցելեցին

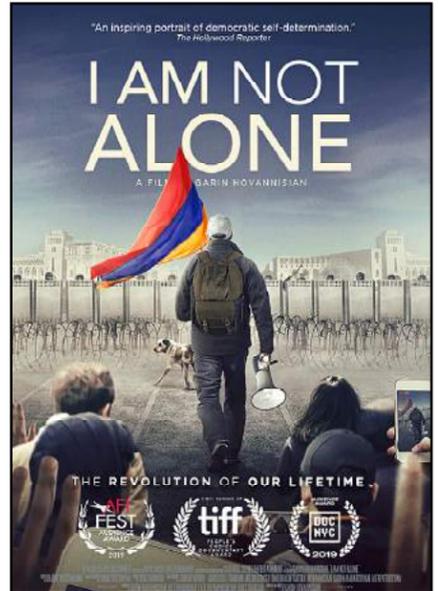
Ուրուկուայի Օրէնսդիր Պալատ ու հանդիպումներ ունեցան ծերակուտական Լիլիամ Քէշիշեանի եւ պատգամաւոր Պետրոս Ժեստանեանի հետ:

Ապա պատուիրակութիւնը ընդունուեցաւ առողջապահութեան փոխնախարար Խոսէ Սաչեանի կողմէ:

Կանանց միջազգային օրուան առթիւ անոնք մասնակցեցան կանանց իրաւունքներուն նուիրուած

Շար.ը էջ 5

Հայկական Յեղափոխութեան Մասին «Ես Մենակ Չեմ» Ֆիլմը Ամերիկեան Պատահներու Վրայ

Ապրիլ 10-էն սկսեալ Ամերիկեան մեծ քաղաքներու պատաստներուն վրայ պիտի սկսի «Ես Մենակ Չեմ» ֆիլմի ցուցադրութիւնը: Բազմաթիւ մրցանակներու արժանացած՝ Հայաստանի Յեղափոխութեան մասին վաւերագրական ֆիլմը պիտի ներկայացուի Ապրիլի

Շար.ը էջ 4

ՎԱՅԱՍԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Ինչո՞ւ Հասարակութիւնը Չի Հաւատում Քոչարեանին. Երկրորդ Նախագահի Ողբերգութիւնը

ՍԱՐԳԻՍ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Հայաստանի երկրորդ նախագահ Ռոբերտ Քոչարեանը երէկ ուշ երեկոյեան տեղափոխուել է «Նաչիւրի» բժշկական կեդրոն, այնուհետեւ բժիշկների խորհրդով՝ «էրեբունի» բժշկական կեդրոն՝ լրագրողներին տեղեկացրել է նախկին նախագահի փաստաբան Յովհաննէս Խուրդոյեանը:

«Նշանակուել է ստացիոնար բուժում: Որոշակի բուժզննութիւններ, ստուգումներ պէտք է անցնի պարոն Քոչարեանը, մի քանի օր հաւանաբար ստացիոնար բուժման տակ կը գտնուի», - ասել է փաստաբանը՝ չմանրամասնելով, թէ ինչ առողջական խնդիրներ ունի նախկին նախագահը:

Աւելի վաղ երկրորդ նախագահի գրասենեակի ղեկավար Վիկտոր Սողոմոնեանը յայտնել էր, որ արեան ճնշման կտրուկ տատանման եւ ինքնազգացողութեան վատացման հետեւանքով է Ռոբերտ Քոչարեանը տեղափոխուել հիւանդանոց:

Հայաստանը ժողովրդավարական երկիր է եւ, անշուշտ, պարտաւոր է հոգ տանել կալանաւորուած անձանց առողջութեան մասին: Այս հարցում որեւէ տարակոյս գոյութիւն չունի, ամբողջ խնդիրն այն է, որ, դատելով սոցիալական ցանցերում տեղ գտած արձագանքներին, հասարակութեան մեծամասնութիւնը չի հաւատում Քոչարեանի հիւանդութեան վարկածին, ու արդէն իսկ շրջանաւարտ են բազմաթիւ վարկածներ այն մասին, որ հիմքեր են նախապատաստում երկրորդ նախագահի խափանման միջոցը փոխելու համար:

Փորձենք հասկանալ, թէ ինչո՞ւ է հասարակութիւնը նման տոտալ անվստահութիւն տածում Քոչարեանի, նրա առաջ քաշած թեզերի, անգամ նրա վատառողջ լինելու տեղեկատուութեան վերաբերեալ:

Քոչարեանի տասնամեայ նախագահութիւնը կառուցուած է եղել մանիպուլիացիայի, կեղծիքի, ստի ու բռնութեան վրայ, ինչը ստիպել է, որպէսզի հասարակութիւնն «ինքնապաշտպանութեան» բնագոյով պաշտպանուի երկրորդ նախագահի ստեղծած համակարգից՝ նույնիսկ այն պարագայում, երբ նա 12 տարի առաջ թողել է իշխանութիւնը: Մարդիկ մտածում են, որ մի մարդ, ով սառնասիրտ հաշուարկներով իր իշխանութիւնն ամրապնդել է Հոկտեմբերի 27-ով ու Մարտի 1-ով, տասնեակ սպանութիւններով, հարիւրաւորների խոչտանգումներով, չի կարող անկեղծ

լինել հասարակութեան հետ, մանաւանդ, որ դատավարութեան ընթացքում հասարակութիւնը որեւէ անգամ չի տեսել Քոչարեանի գղջումը: Հիմա ո՞վ է մեղաւոր ստեղծուած վիճակի համար՝ հասարակութիւնը, թէ՞ Քոչարեանը:

Հասարակութիւնը տեսնում է, որ Ռուսաստանում եւ Հայաստանում կան շահագրգիռ ուժեր, որպէսզի Քոչարեանը յայտնուի ազատութեան մէջ, ինչի վկայութիւնն են տեղական եւ ռուսական մամուլում անցած շաբաթ յայտնուած յօդուածները: Երկրորդ նախագահի առողջական վիճակի մասին տեղեկատուութիւնը տարածուեց հենց այն պահին, երբ քարոզչական ֆոն էր ստեղծուել նրա խափանման միջոցը փոխելու համար, ու մարդիկ կասկածելու լեզիտիմ իրաւունք ունեն, եթէ անգամ Քոչարեանն իսկապէս վատառողջ է ու բուժապասարկման անհրաժեշտութիւն ունի: Դարձեալ դժուար է հասարակութեանը մեղադրելը, որովհետեւ գոյութիւն ունի հանրային անվերապահ կոնսենսուս Մարտի 1-ի հարցով Քոչարեանին պատասխանատուութեան ենթարկելու հարցում:

Ռոբերտ Քոչարեանի պաշտպանական թիմն ամէն ինչ անում է դատավարութիւնը ձգձգելու, դրա բովանդակային մասին չանցնելու համար: Այդ մարտավարութիւնն այնքան ակնյայտ է, որ նոյնիսկ հասարակ մահկանացուները մտածում են, որ հիւանդութեան պատմութիւնը մոգոնուել է դատավարութիւնը դարձեալ ձգձգելու նպատակով:

Վերջապէս՝ գոյութիւն ունի թարմ նախադէպ, որը մարդկանց մտորելու, անհանգստանալու առիթ է տալիս: Քոչարեանին մտերիմ գործարար Սամուէլ Մայրապետեանը, ով ըստ էութեան մեղադրուած է գործարար Սիլվա Համբարձումեանի տուած կաշառքը երկրորդ նախագահին հասցնելու մէջ, հոլմանիստական նկատառումներով ազատուեց կալանքից, թոյլ տրուեց նրա մեկնումը Գերմանիա՝ բուժման նպատակով, որից յետոյ Մայրապետեանը որոշեց չվերադառնալ՝ այսպիսով խուսափելով քննութիւնից: Հիմա հասարակութիւնը իրաւունք ունի մտածելու, որ նախկինները հնարաւոր ամէն ինչ անում են երկրորդ «թունելու» համար:

Այս ամէնի հանրագումարում հասարակութիւնը չի հաւատում Քոչարեանին, ու հենց դա է նրա մեծագոյն ողբերգութիւնը՝ անկախ դատավարութեան արդիւնքից:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

Փաշինեանի եւ Էրտողանի Հատուկ Պրիւսելում. Անքարայի Առերեսումը

ՅԱԿՈԲ ԲԱՂԱԵԱՆ

Մայիսի 9-ին աշխատանքային այցով Պրիւսել է մեկնել Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը եւ հանդիպել ԵՄ նախագահի, ԵՄ արտաքին հարցերի եւ անվտանգութեան յանձնակատարի, Եժ Ենիվարի հետ:

Նոյն օրը տեղեկութիւն տարածուեց, որ Պրիւսել է մեկնում նաեւ Թուրքիայի նախագահ Էրտողանը: Նա եւս հանդիպելու է ԵՄ ղեկավարութեան, նաեւ ՆԱՏՕ ղեկավարների հետ, քննարկելով երկկողմ յարաբերութիւններ, փախստականների խնդիրը, որն իտլիքի ռուս-թուրքական բախման ֆոնին Անքարան դրեց Եւրոպայի առաջ:

Մարտի 5-ին էրտողանը Մոսկուայում Փութինի հետ այցում անաւորուածութիւնից եւ հրադադարի վերաբերեալ համաձայնութիւնից յետոյ մեկնում է Պրիւսել:

Կը հատուի՞ այնտեղ Հայաստանի վարչապետի եւ Թուրքիայի նախագահի ճանապարհը: Ուղիղ իմաստով ի հարկէ այցի օրակարգերը միմիանց հետ կապ չունեն որեւէ կապ, սակայն քաղաքական տողատակում իրավիճակը բոլորովին այլ է, չնայած այն հանգամանքին, որ Թուրքիան Հայաստանը դիտարկում է իր համար «ցածր քաշային կատեգորիա»:

Անքարայի մարտահրաւէրները ժամանակի ընթացքում թերեւս աւելի ու աւելի արդիական են դարձնելու Երեւանի հետ խօսելու անհրաժեշտութեան հետ Թուրքիայի «առերեսումը»: Անքարան դրա անուղղակի ինքնախոստովանութիւնն արել է էրտողանի աշխատակազմի պաշտօնեայի շուրթերով, որը շաբաթներ առաջ յայտարարեց, թէ «1915 թուականի իրադարձութիւնների հայկական մեկնաբանութիւնը Թուրքիայում տարածում են երկիրը պառակտելու համար»:

Դա անուղղակի խոստովանութիւն էր, որ հայկական հարցը ի վիճակի է պառակտել Թուրքիան, ինչը խօսում է այդ երկրում խորքային իրողութիւնների առկայութեան մասին: Բանն այն է, որ Հայաստանը ոչ թէ «ցածր քաշային կատեգորիա» է, այլ պարզապէս մի շարք սուբիեկտներ տասնամեակների ընթացքում փորձել են հենց դա ներշնչել Հայաստանին եւ հայերին: Այդ «ներշնչանքի» հիմնական գաղափարախօսը եղել են իհարկէ Թուրքիան եւ Ռուսաստանը, որոնք «ներշնչանքն» արձանագրել են 1921 թ. ռուս-թուրքական պայմանագրում: Յաջորդ տարի կը լրանայ այդ պայմանագրի մէկ դարը, իսկ 2020 թուականին լրանում է հայկական ներշնչանքի՝ Ուիլսոնեան արբիտրաժի մէկ դարը:

Աւելին, Թուրք պաշտօնեայի յայտարարութիւնը վկայում էր նաեւ, որ գործնականում, ցեղասպա-

նութիւնից յետոյ դնելով հայութեանը ցածր քաշային կատեգորիայի ներշնչելու խնդիր, Թուրքիան թերեւս դրանով փորձում է ծածկել հայկական հարցի ծանրութեան հանդէպ իր քաշային խորքային անհամապատասխանութիւնը:

Ամբողջ հարցն այն է, որ արդէն քառորդ դար է հայկական երազանքը առնուազն մասնակի իրականութիւն է, գործնական քաղաքականութիւն, ամբողջուած արցախեան յաղթանակով: Եւ Անքարան կամ շարունակում է անվերապահ ջանքը այդ յաղթանակը չհզոքացնելու եւ «ռուս-թուրքական ներշնչանքին» համապատասխանեցնելու ուղղութեամբ, կամ ի վերջոյ հաշուի է նստում Հայաստանի կշռի հետ, գերադասելով Երեւանի հետ ուղիղ եւ առանց նախապայմանի խօսակցութիւնը, առանց «ֆուտպոլային» խաբսերի ակնկալիքի:

Իսկ խօսելու բան Հայաստանն ու Թուրքիան ունեն, ընդ որում շատ: Դա չի նշանակում, որ Թուրքիան երբեք կը հրաժարուի Հայաստանի հանդէպ իր նկրտումներից: Բայց գապողն այստեղ չխօսելը չէ, այլ հակառակը, այսպիսի իրավիճակի ստեղծումը, երբ Թուրքիան այլեւս չի կարող չխօսել: Դրա համար իհարկէ անհրաժեշտ է առաջին հերթին ամրապնդել հայկական երազանքի իրականացուած մասը՝ արցախեան յաղթանակը, դրա առանցքի վրայ կառուցուած հայկական պետականութիւնը՝ համահայկական կոնսենսուսով:

«ԼՐԱԳԻՐ»

ՄԱՍԻՍ
ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱՎԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ
ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏԱՆԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՅԷ ԱՏԱՊԱՅԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ

ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻՒ ՎԱՍԱՐ)

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՎԱՍԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
(626) 797-7680

Հրատարակելով հայաստանեան մամուլին մէջ լոյս տեսնող տարբեր յօդուածներ «ՄԱՍԻՍ» անպայմանօրէն չի բաժնետր հոն արտայայտուող բոլոր միտքերը

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգային ժողովը Ընդունեց Ապօրինի Գոյքի Բռնագանձման Մասին Օրինագիծը

ՀՀ Ազգային ժողովը առաջին ընթերցումով ընդունեց կառավարության կողմից ներկայացրած Ապօրինի ծագում ունեցող գոյքի բռնագանձման մասին եւ կից ներկայացրած օրէնքներու նախագիծերու փաթեթը, որ, ըստ էութեան, թոյլ կու տայ բռնագանձել գոյքը, որու ձեռքբերումը չի հիմնաւորուել օրինական եկամտու աղբիւրներով:

Նախագիծը Աժ նիստին ներկայացուցած էր ՀՀ արդարադատութեան նախարար՝ Ռուստամ Պատասեան:

Նախատեսուած իրաւական գործելակերպը թոյլ կու տայ բռնագանձել գոյքը, որու ձեռքբերումը, նախագիծով նախատեսուած հասկանալի եղանակներով, չի հիմնաւորուել օրինական եկամտու աղբիւրներով: Այդպիսի գոյքի առնչութեամբ կը գործէ ապօրինի ծագում ունենալու կանխավարկածը, որ կրնայ հերքուիլ պատասխանողի կողմէ գոյքի ձեռքբերումը հիմնաւորող ապացոյցներու ներկայացումով:

Կը նախատեսուին իրաւասու մարմնի գործունէութեան եւ քաղաքացիական դատավարութեան ընթացակարգային նոր կանոններ, որոնք թոյլ կու տան կատարել դրամազուխներու ուսումնասիրութիւն եւ յօդու պետութեան բռնագանձել օրէնքի իմաստով չհիմնաւորուող հարստութիւնը: Իրաւասու մարմինը կը գործէ Գլխաւոր դատախազութեան կազմի մէջ: Իսկ կատարուած գործառնջիւղները կը հանդիսանան պետական շահերու պաշտպանութեան հայցի ներկայացման դրսեւորում: Ուսում-

Արդարադատութեան նախարար՝ Ռուստամ Պատասեան

նասիրութեան համար հիմք կը հանդիսանան որոշակի ազդակներ:

Քուէարկութենէ առաջ Բարձրագաւ չափանշան խմբակցութեան պատգամաւոր Արման Աբովեան տեղեկացուց, որ խմբակցութիւնը այս անգամ ձեռնպահ կը քուէարկէ, հանդէս կու գան առաջարկութիւններով: Եւ երկրորդ ընթերցման կ'արտայայտեն իրենց դիրքորոշումը:

Լուսաւոր Հայաստան խմբակցութեան ղեկավար՝ Էտմոն Մարութեանը տեղեկացուց, որ կողմ կը քուէարկեն, սակայն որոշակի առաջարկութիւն ունին, որ կը ներկայացնեն առաջինէն երկրորդ ընթերցման ընթացքին:

Նախագիծերու փաթեթը քուէարկութեամբ ստացաւ 92 կողմ, 2 դէմ եւ 18 ձեռնպահ ձայներ, որոնց գումարուեցան նաեւ գործողման մէջ գտնուող 8 պատգամաւորներու ծրարով ձգուած կողմ ձայները:

Մշտական Եկողները, Առանց Մաքսատուրքի Անձնական Գոյք Կը Կարողանան Բերել

Կառավարութեան որոշումով աւելի լաւ պայմաններ կը նախատեսուին Հայաստան վերադարձող քաղաքացիներուն համար, անձնական գոյքը առանց մաքսային վճարումներ կատարելու երկիր բերելու պարագային, յայտնած են վարչապետի աշխատակազմէն:

Գործադիրի այսօրուայ նիստին (ՊԵԿ) Պետական եկամտուներու կոմիտէի նախագահ՝ Դաւիթ Անանեան նշած է, որ ներկայիս հիմնական խոչընդոտը այն է, որ անձը արտօնութեան կրնար օգտուիլ այն պարագային, եթէ վերջին 5 տարուայ իւրաքանչիւր տարուայ ընթացքին 180 եւ աւելի օր պէտք է ՀՀ գտնուած չըլլար: Փոփոխութեամբ առաջարկուած է այդ պահանջը ձեւակերպել այսպէս՝ 5 տարի (1825 օր) ժամանակաշրջանին առնուազն 915 օր բացակայած է ՀՀ-էն:

Բացի այդ, Հայաստան հաս-

տատուող, ճանաչուած կամ փախտականի եւ հարկադիր տեղահանուածի կարգավիճակ ստացած օտարերկրացի ֆիզիքական անձեր կրնան արտօնութեամբ ներմուծել իրենց անձնական օգտագործման ապրանքները, եթէ մաքսային մարմիններ ներկայացնեն համապատասխան կարգավիճակը հաստատող փաստաթուղթ: Նախորդ բնակութեան երկրէն, Միութեան մաքսային տարածք ներմուծումը կը կատարուի 18 ամսուայ ընթացքին:

Դաւիթ Անանեան տեղեկացուցած է, որ անձը նախ պէտք է Հայաստան գալ առանց ապրանքներու եւ մաքսային մարմիններուն տեղեկացնէ, որ 60 օրուայ ընթացքին պիտի դիմէ Անձնագրային եւ վիզայներու վարչութիւն, որեւէ կարգավիճակ ստանալու համար: Լսող ՊԵԿ նախագահի, անձը կարգավիճակը ստանալէ յետոյ միայն պէտք է բերէ իր գոյքը:

Դատարանը Ընդունեց Սամուէլ Մայրապետեանը Կալանաւորելու ՅԲԾ-ի Միջնորդութիւնը

Երեւանի ընդհանուր իրաւասութեան առաջին ատենի դատարանը ընդունած է հետախուզման մէջ գտնուող Սամուէլ Մայրապետեանը կալանաւորելու Յատուկ քննչական ծառայութեան (ՅԲԾ) միջնորդութիւնը:

Գործարարը մեղադրուած է 7 միլիոն տոլար կաշառք ստանալ օժանդակելու: Իշխանափոխութենէն յետոյ գործարար Սիլվա Համբարձումեան յայտարարած էր որ, երկրորդ նախագահ Քոչարեանի մերձակոր գործարարներէն Մայրապետեանին տարիներ առաջ 7 միլիոն տոլար տուած է, որպէսզի վերջինս ալ զայն փոխանցէ Ռոպերթ Քոչարեանին, Սերժ Սարգսեանին եւ Արմէն Գէորգեանին:

Սերժ Սարգսեանը Հայաստանէն Դուրս Ելած Է Դատարանի Թոյլտուութեամբ

«Սերժ Սարգսեանը Հայաստանից դուրս է եկել դատարանի թոյլտուութեամբ», - «Ազատութիւն»-ին փոխանցեց, մօտ կէս միլիառ դրամ յափշտակելու կազմակերպութեամբ մեղադրուած երրորդ նախագահին պաշտպանը՝ Արամ Մակինեան, վստահեցնելով՝ Սարգսեանը պիտի վերադառնայ:

Ըստ փաստաբանին, դատաւորին ներկայացուցած են միջնորդութիւններ թէ՛ ինքը, թէ՛ երրորդ նախագահի գրասենեակի պատասխանատու՝ Մերի Յարութիւնեանը: Դատարանը Սերժ Սարգսեանին թոյլատրած է Հայաստանէն բացակայիլ 4-7 Մարտին:

Սերժ Սարգսեանի ու միւսներուն գործը կը քննէ Երեւանի ընդհանուր իրաւասութեան դատարանի դատաւոր՝ Վահէ Միսակեան:

Դատախազութենէն դատարանի որոշումը մեկնաբանել չցանկացան, բայց փոխանցեցին թէ հարցը կը կարծեն, որ պէտք էր քննարկուէր դատական նիստին, եւ որոշում կայացուէր կողմերու դիրքորոշումը պարզելէ յետոյ, ինչ որ տուեալ դէպքին, ըստ դատախազութեան, չէ կատարուած:

«Այո»-ն Հանրաքուէի Ընթացքին Անհրաժեշտ Քանակութեամբ Ձայներ Կը Ստանայ» Վստահ Են Իմ Քայլակները

Հաշուի առնելով հասարակութեան մէջ տիրող տրամադրութիւնը, ես կասկած չունեմ, որ «ԱՅՈ»-ն անհրաժեշտ քանակութեամբ ձայներ կը ստանայ առաջիկայ հանրաքուէին Հայաստանում: Այս մասին 9 մարտի Ազգային ժողովի մէջ տեղի ունեցած աւանդական ճեպարկույցի ժամանակ ըսաւ «Իմ քայլը» իշխող դաշինքի պատգամաւոր Սիսակ Գաբրիէլեանը:

Պատգամաւորը նշեց, որ, չնայած դեռ չէ հասցուցած քարոզչութիւն կատարել մարզերուն մէջ, սակայն այցելելով երեւանեան Չորրորդ գիւղ եւ Նոր Նորք, իր մօտ այնպիսի տպաւորութիւն յառաջացած է, որ գրեթէ բոլորը գիտեն, որ Հայաստանի մէջ հանրաքուէ տեղի կ'ունենայ: «Քաղաքացիները տեղեկացուած են այդ մասին», - շեշտեց պատգամաւորը:

Ըստ անոր, իրենց հանդիպած 100 մարդէն 98-ը «ԱՅՈ»-ի կողմնակից էին: Ինչպէս նշեց իշխող դաշինքի պատգամաւորը, այս իրենց վստահութիւն կը ներշնչէ,

Հայաստանի երրորդ նախագահ Սերժ Սարգսեան

Նախկին իշխանական Հայաստանի հանրապետական կուսակցութեան (ՀՀԿ) նախագահը Պրիւքսէլի մէջ հանդիպած է եւրոպացի ներկայ ու նախկին պաշտօնեաներու հետ, ինչպէս՝ Եւրոպական ժողովրդական կուսակցութեան (ԵԺԿ) նախագահ, Եւրոպական խորհուրդի նախկին նախագահ՝ Տոնալտ Թոմսքի հետ, եւ քննարկած է Հայաստանի ներքաղաքական իրադարձութիւնները:

որ իրենք կը ստանան համաքաղաքացիներու անհրաժեշտ քանակութեամբ ձայները:

Յիշեցնենք, որ 5 Ապրիլին, Հայաստան նշանակուած է Սահմանադրութեան մէկ յօդուածի հանրաքուէ: Իշխանութիւնները առաջարկած են վաղաժամկէտ դադարեցնել Սահմանադրութեան դատարանի 7 եւ 9 անդամներու լիազօրութիւնները, անոնց կարգին՝ Սահմանադրական Դատարանի նախագահի, իրենց անուանումով նախկին «ռեժիմի» ներկայացուցիչներ: Փաստացի բոլոր քաղաքական ուժերը, բացի իշխող «Իմ քայլը» դաշինքէն եւ նախկին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսեանի Հայ ազգային կոնկրետէն, հրաժարուած են այս գործընթացին մասնակցելէ, զայն նկատելով, իրաւաբանօրէն խոցելի: Պատասխանը հաստատական կը համարուի ոչ միայն քուէարկածներու կէսին «ԱՅՈ» ըսելու պարագային, այլ ընտրացուցակներու մէջ մտած ընտրողներու ոչ պակաս քառորդ մասի, այսինքն՝ մօտ 650 հազար մարդու:

Կառավարութիւնը Կը Վերլուծէ Նաւթի Կտրուկ Գնանկմամբ Պայմանաւորուած Իրավիճակը

ՀՀ տնտեսութեան նախարարի մամուլի խօսնակ՝ Աննա Օհանեան «Ազատութեան» փոխանցեց, որ Հայաստանի կառավարութիւնը կը կատարէ նաւթի կտրուկ գնանկմամբ ու ռուսաստանեան ռուբլիի արժեզրկմամբ պայմանաւորուած իրավիճակի համակողմանի վերլուծութիւն, որպէսզի ճիշդ ազդակներ փոխանցէ հայաստանեան արտադրողներուն ու արտաստանողներուն:

«Ռուսաստանի Դաշնութիւնը մեր հիմնական առեւտրային գործընկերներից է, եւ մեր պատրաստի արտադրանքի զգալի մասի արտահանման շուկան Եւրասիական տնտեսական միութիւնն է, մասնաւորա-

պէս Ռուսաստանը: Բնականաբար, այնտեղ տեղի ունեցող փոփոխութիւնները չեն կարող չըջանցել մեր տնտեսութիւնը», - նշեց Օհանեանը:

Հաղորդագրութեամբ մը հանդէս եկած է նաեւ Հայաստանի կեդրոնական բանկը, որ «ուշադիր հետեւում է «Քորոնա» ժահրի պատճառով տեղի ունեցող համաշխարհային տնտեսական գարգացումներին, եւ այս պահի գնահատականներին համաձայն ակնկալուում է, որ այդ ազդեցութիւնները թէ՛ համաշխարհային տնտեսութեան, եւ թէ՛ Հայաստանի տնտեսութեան վրայ կը լինեն կարճաժամկէտ»:

ԼՈՒՐԵՐ

Վերջին հինգ տարիներուն Հայաստանը 415 տոկոսով աւելցուցած է գէնք-գինամթերքի ներմուծումը նախորդ հնգամեակի՝ 2010-2014 թուականներու համեմատ, կը պնդէ կը հաստատէ ՍԻՊՐԻ Միջազգային խաղաղութեան հետազոտութիւններու ինստիտուտի (SIPRI) հրատարակած զեկոյցը: Հեղինակաւոր կառույցը կը փաստէ, որ ներկրումներու ներմուծումներու առիւծի բաժինը՝ 94 տոկոսը Ռուսաստանէն է:

Նոյն ուսումնասիրութեան համաձայն, անցեալ հինգ տարիներուն Ատրպէյճանը շուրջ 40 տոկոսով նուազեցուցած է գէնք-գինամթերքի ներմուծումը նախորդ հնգամեակի համեմատ: Ըստ զեկոյցի, 2015-19 թուականներուն Ատրպէյճանը գէնքի ձեռքբերման ծաւալներով գերազանցած է Հայաստանը աւելի քան երեք անգամով: Ընդ որում, ատրպէյճանական բանակը զինատեսակներու 60 տոկոսը ներմուծել է Իսրայէլէն, եւ միայն 31 տոկոսը՝ Ռուսաստանէն:

Յիշեցնելով 2016 թուականի քառօրեայ պատերազմը՝ զեկոյցը կը փաստէ, որ հիմա երկու երկրներն ալ կ'ընդարձակեն իրենց ռազմական կարողութիւնները՝ ձեռք բերելով նաեւ հրթիռներ, որոնք կրնան շատ աւելի մեծ հեռավորութեամբ խոցել հակառակորդի թիրախները:

Հարեւան թուրքիան, որ 90-ականներուն գէնքի ներմուծման

ծաւալով աշխարհի երրորդն էր, անցեալ հնգամեակին, մօտ երկու անգամ կրճատած է գնումները եւ այժմ կը գրաւէ 15-րդ հորիզոնականը: Փորձագէտները կը փաստեն, որ հիմնական պատճառը այնքան ալ Անգարայի խաղաղասիրութիւնը չէ, ուղղակի վերջին տարիներուն էականօրէն սրուած են թուրքիոյ յարաբերութիւնները մատակարար երկիրներու հետ, որոնց կարգին են Միացեալ Նահանգներն ու Գերմանիան:

Նոյն ուսումնասիրութեան համաձայն, Միացեալ Նահանգները կը շարունակէ մնալ աշխարհի առաջատարը գէնք վաճառող երկիրներու շարքին. «2014-19 թուականներուն Ուաշինկթոն ա՛լ աւելի ամրապնդած է այս դիրքը, աւելցնելով գէնքի արտահանումը 23 տոկոսով», - կը փաստէ զեկոյցը, աւելցնելով թէ Ամերիկան անցեալ հնգամեակին 76 տոկոսով աւելի շատ գէնք-գինամթերք վաճառած է, քան Ռուսաստանը, որ երկրորդն է առաջատարներու ցանկին վրայ:

Ռուսական գէնքի վաճառքը միջազգային շուկային մէջ 2014-19 թուականներուն կրճատուած է մօտ 20 տոկոսով: Հիմնական պատճառներէն մեկը Հնդկաստանն է, որ ժամանակին ռուսական գէնքի ամենամեծ ներմուծողն էր, սակայն վերջին տարիներուն կրճատած է ծաւալները:

Ռուսաստանի փոխարէն հնդկական շուկայ մտած է Ֆրանսան,:

ՀՀ Պաշտպանութեան Բանակը Կանխել է Ատրպէյճանական Ներթափանցման Փորձ, Հակառակորդը Կորուստներ Ունի

Մարտի 6-ի առաւօտեան ժամը 5:30-ի սահմաններուն, Հայաստանի հիւսիսարեւելեան ուղղութեամբ տեղակայուած մարտական դիրքերէն մէկուն ուղղութեամբ, ատրպէյճանական զինծառայողները ձեռնարկած են ներթափանցման փորձ: Հաղորդած է Պաշտպանութեան նախարարութիւնը:

«Դիրքապահ անձնակազմի գրագէտ գործողութիւնների շնորհիւ՝ հակառակորդը, կորուստներ տալով, չէտ շարժուած է իր ելման դիրք, թողնելով զինամթերք եւ ականորսիչ սարք: Հայկական կողմը կորուստներ չունի, գործողութիւնների արդիւնքում թէթեւ վիրաւորում է ստացել մէկ զինծառայող, զէպքի մանրամասները կը ճշդուին:», - ըսած է Պաշտպանութեան նախարարութեան տեղեկատուութեան եւ

հասարակայնութեան հետ կապերու վարչութեան հաղորդագրութիւնը:

Հայաստանի ռազմական գերատեսչութեան հաւաստմամբ՝ գործողութիւններու վերլուծութիւնը ցոյց կու տայ, որ տուեալ ներթափանցման համար, որ իրագործուած է համապատասխան պատրաստութիւն անցած անձնակազմի

Նիկոլ Փաշինեան Հանդիպած է Եւրոպական Խորհուրդի Նախագահ՝ Շարլ Միշելին Հետ

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան եւ Եւրոպական Խորհուրդի նախագահ՝ Շարլ Միշելին

«Քորոնա» ժահրը նաեւ պաշտօնական արարողակարգերուն մէջ փոփոխութիւն մտցուցած է. Նիկոլ Փաշինեանի այցը Պեյճիքայի Թագաւորութիւն առանց ձեռքբերումներու սկսած է:

Առաջինը, Հայաստանի վարչապետը Եւրոպական Խորհուրդի նախագահ՝ Շարլ Միշելին կը հանդիպի: Քանի մը վայրկեան նկարուելէ ետք, տեսանկարահանելու համար կը փակուի Փաշինեան-Միշել առանձնագրոյցը: Վարչապետը իր «Ֆէյսպուք»-եան էջին վրայ գրած է, որ Եւրոպական Խորհուրդի նախագահի հետ կը քննարկեն Հայաստան-Եւրոպական Միութիւն յարաբերութիւններու զարգացման հետագայ քայլերը:

Փաշինեան Եւրոպական միութեան մայրաքաղաքը պիտի հանդիպի նաեւ Եւրոպական ժողովրդական կուսակցութեան նախագահ՝ Տոնալտ Թուսքի հետ: Արդեօք հանդիպման ընթացքին պիտի քննարկուին «Քաղաքացիական պայմանագիր» (ՔՊ) կուսակցութեան, Եւրոպական ժողովրդական կուսակցութեան (ԵԺԿ) անդամակցութեան հարցը, իշխանական կուսակցութեանէն դեռ չեն յստակացուցած:

«Քաղաքացիական պայմանագիր» (ՔՊ) վարչութեան անդամ, Ազգային ժողովի Արտաքին յարաբերութիւններու մշտական յանձնաժողովի նախագահ Ռուբէն Ռուբինեան կարճ պատասխանեց. «Ընդհանուր մեր օրակարգը Եւրամիութեան հետ յարաբերութիւններու, ինչպէս նաեւ կուսակցութիւններու միջեւ համագործակցութեան հետ կապուած հարցեր» են:

«Ես Մենակ Չեմ» Ֆիլմի Ցուցադրութիւնը

Շարունակուած էջ 1-էն

10-ին՝ Լոս Անձելըսի, Ապրիլի 17-ին՝ Նիւ Եորքի եւ Ֆրեզնոյի, Ապրիլի 24-ին՝ Ուաշինկթոնի, Պոստոնի եւ այլուր:

Ֆիլմին մէջ ներառուած են բացառիկ հարցազրոյցներ Նիկոլ Փաշինեանի եւ Սերժ Սարգսեանի հետ: Ֆիլմը կը հետեւի անհաւատալի իրական պատմութեան՝ այն չեղափոխութեան, որ ցնցեց Հայաստանը 2018թ.-ի գարնան:

Ֆիլմը արժանացած է գովասանքներու «Vice»-ի կողմէ, որ կոչած է այն «վարպետօրէն ստեղծուած» եւ «The Hollywood Reporter»-ի կողմէ, որն այն կոչած է «ժողովրդավարական ինքնավճարականութեան ոգէշնչող պատկեր»: Ֆիլմը արժանացել է քննադատների 100% գնահատականին «Rotten Tomatoes» կայքէջի՝ 9.3

կողմէ, հակառակորդը կատարած է նախապատրաստական լուրջ աշխատանքներ: Ականադաշտերուն մէջ

գնահատականին:

«2018-ին Հայաստանը ժայթքեց», - ըսաւ ֆիլմի բեմադրիչ Կարին Յովհաննիսեան, աւելցնելով, «Այժմ ժամանակն է այս պատմութեան խորհուրդն ու ոգին աշխարհով մէկ տարածելու»:

Ֆիլմի գործադիր արտադրողներն են՝ Սերժ Թանգեանը, Ջոյ Պերլինճըրը, Տէն Պրաունը, Բաֆֆի Յովհաննիսեան, Սուրէն Ամբարչեան եւ Ալեն Պետրոսեան: Արտադրողներն են՝ էրիկ Իսրայէլեանը («The Promise», «Intent to Destroy»), Տաթևիկ Մանուկեանը եւ Ալէք Մուհիբեանը:

Ֆիլմի նորութիւններուն ծանօթանալու համար կարելի է բաժանորդագրուիլ iamnotalonefilm.com կայքէջին միջոցաւ եւ առաջինը տեղեկացուիլ տոմսերու վաճառքի մասին նորութիւններուն:

անցումներ բանալու համար օգտագործուած է ոչ ատրպէյճանական ականորսիչ:

Ալան Սիմոնեանի Մամլոյ Ասուլիսը Լոս Անճելըսի Մէջ

Հայաստանի Ազգային ժողովի փոխ նախագահ Ալան Սիմոնեան
Լոս Անճելըսի մէջ կայացած մամլոյ ասուլիսի ընթացքին

Մոնթեվիդէոյի մէջ մասնակցել է եւք Ուրուկուայի նորընտիր նախագահի երդման արարողութեան, անձնական այցելութեամբ Լոս Անճելըս ժամանած էր Հայաստանի Ազգային ժողովի փոխ նախագահ Ալան Սիմոնեան:

Մարտ 5-ին, ՀՀ Հիւպատոսարանէն ներս ան հանդիպում ունեցաւ Լոս Անճելըսահայ մամուլի եւ հեռատեսիլներու լրագրողներուն հետ՝ ներկայացնելով Հայաստանի մէջ ներկայիս տեղի ունեցող քաղաքական իրադարձութիւնները:

Ապրիլ 5-ին տեղի ունենալիք Սահմանադրական փոփոխութիւններու հանրաքուէին մասին խօսելով Պր. Սիմոնեան նախ ներկայացուց դատական համակարգէն ներս փոփոխութիւն կատարելու անհրաժեշտութեան, սկսելով անոր գլխաւոր օղակը հանդիսացող Սահմանադրական Դատարանին: Ան բացատրեց թէ ինչպէս Դատարանի նախագահը ինքնիրեն համար ապահոված է պաշտօնավարում մինչեւ 2035, երբ գործող սահմանադրութեամբ այդ պաշտօնը սահմանափակուած է 6 տարիով: «Մենք դատաւորներուն հեռաձայնելով հրահանգ չենք տար, ըստ երեւոյթի սակայն, անոնք կը շարունակեն հեռաձայններ ստանալ այլ տեղերէ», ըսաւ Խորհրդարանի փոխ նախագահը: Այս առթիւ ան կոչ ըրաւ արտասահմանի մէջ ապրող Հայաստանի քաղաքացիներուն հանրաքուէի առթիւ այցելել հայրենիք եւ մասնակցել այդ կարեւոր իրադարձութեան:

Հայաստանի քաղաքացիներուն

իրենց ապրած երկիրներուն մէջ ընտրութիւններուն մասնակցելու իրաւունք տալու վերաբերեալ հարցին պատասխանելով Պր. Սիմոնեան յայտնեց որ, Հայաստանը ունի իւրաքանչիւր իրավիճակ, երբ դուրսը ապրողներուն թիւը աւելի շատ է քան՝ ներսը եւ այս առումով հարցին պէտք է մօտենալ ազգային անվտանգութեան տեսանկիւնէն, որպէսզի կարելի ըլլայ խուսափել արտաքին ուժերու միջամտութենէն՝ Հայաստանի ընտրական գործընթացներուն:

Ալան Սիմոնեանի կողմէ առաջարկուած եւ Հայաստանի ազգային հիմնը փոխելու վերաբերեալ հարցին պատասխանելով ան յայտնեց որ, ինք այդ նախաձեռնութիւնը սկսած էր քաղաքացիներու եւ մտաւորականներու կողմէ իրեն եղած բազմաթիւ դիմումներուն ընդառաջելով, սակայն հակառակ կողմի հակազդեցութիւնը նկատի առնելով, այդ ծրագիրը առայժմ սառած վիճակի մէջ է: «Ես պիտի չզուգի որ ստեղծուի այնպիսի իրավիճակ երբ ժողովուրդի կէսը դէմ ըլլայ նոր քայլերդին, ինչպէս որ է ներկայիս երբ մենք թիւով մարդիկ դէմ են ներկայի օրհներգին»:

Արցախի հարցի մասին խօսելով Սիմոնեան դրական նկատեց Միւնիխի մէջ տեղի ունեցած Փաշինեան-Ալիեւ հրապարակային քննարկումը, որովհետեւ փակ դուռերու ետեւը տեղի ունեցած խօսակցութիւններէն ետք, կողմերը դուրս կու գան եւ իւրաքանչիւրը տարբեր ձեւով կը ներկայացնէ այդ խօսակցութիւնները:

ՀՄՄ-ի Վարչութեան Հանդիպումները

Շարունակուած էջ 1-էն

համերգին, ուր ելոյթ ունեցան հայ արուեստագէտներ Ալվարո եւ Նադալիա Յակոբեանները:

Համերգէն ետք ՀՄՄ-ի վարչականները առիթը ունեցան տեսակցելու միջոցառումը նախագահող՝ Ուրուկուայի փոխնախագահ Պեդրիա Արիսիմոնի հետ:

Բոլոր հանդիպումներու ընթացքին ՀՄՄ-ի վարչականները տեղեկութիւններ տուին սփիւռքի տարածքին միութեան գործունէութեան մասին ու նաեւ անդրա-

դարձան Հայաստանի եւ սփիւռքի միջեւ գոյութիւն ունեցող կապերուն: Անդրադարձան նաեւ Ատրպէյճանի կողմէ Արցախի սահմանին կատարուող յարձակումներուն:

Անոնք շնորհակալութիւն յայտնեցին Ուրուկուայի պետութեան, որ առաջին երկիրը եղաւ որ ճանչցաւ Հայոց ցեղասպանութիւնը:

Կիրակի օրը, անոնք ներկայ գտնուեցան Սուրբ Ներսէս Շնորհալի եկեղեցու մէջ պատարագին, որու աւարտին հանդիպում ունեցան առաջնորդ Տ. Յակոբ Արք. Գեղեցեցեանին հետ:

Ֆրանսահայերը Կ'ահագանգեն Փարիզի Քաղաքապետի Թեկնածուի Եւ Ատրպէյճանի Իշխանութեան Կապերու Մասին

Փարիզի քաղաքապետի ընտրութիւններուն, որպէս թեկնածու առաջադրուած Ռաշիտա Տաթին սերտ կապեր ունի Ատրպէյճանի իշխանութիւններու հետ: Ըստ «Արմենայրես»-ի, այս մասին Marianne օնլայն հարթակի վրայ հրատարակուած յօդուածին մէջ, կ'ահագանգեն Ֆրանսայի հայկական կազմակերպութիւններու համակարգող խորհրդի նախագահ՝ Մուրատ Փափազեան, «Nouvelles d'Arménie» ամսագրի գլխաւոր խմբագիր՝ Արա Թորանեան եւ իլ տէ Ֆրանսի քաղաքային խորհրդի անդամ՝ Պատրիկ Կարամը:

Յօդուածը կը նշէ, որ Տաթին յայտնի է մենատիրական եւ ոչ ժողովրդավար Ատրպէյճանի իշխանութեան հետ իր սերտ կապերով: Ան եղած է Ատրպէյճանի բարեկամներու միութեան անդամ, որ համարուած է Ֆրանսայի «խաւեարային դիւանագիտութեան» գլխաւոր գործիքը:

«Արժէ» լիշեցնել, որ մատամ Տաթին, որ կը յայտարարէ Պաքուին իր սատարման մասին, դէմ արտայայտուած է 2017թ. Եւրախորհրդարանի հետաքննութեան, եւրոպացի քաղաքական գործիչներու վրայ Ատրպէյճանի կողմէ անօրինական միջոցներով ճնշում գործադրելու հարցով», - նշուած է յօդուածին մէջ:

Ռաշիտայի մտերմութիւնը Ալիեւի համակարգին հետ վառ

արտայայտուած է իր կողմէն 2011թ. Ատրպէյճանի առաջին տիկին Մեհրիպան Ալիեւայի պատուոյն կազմակերպուած մեծ խնճոյքի ընթացքին: Փարիզի քաղաքապետի թեկնածու յատկապէս 2016թ. Ատրպէյճանի կողմէ սանձազերծուած ապրիլեան պատերազմէն յետոյ, հանդէս եկած է Լեռնային Ղարաբաղ բնակող հայերու դէմ յայտարարութիւններով:

Յօդուածի հեղինակները կը յուսան, որ Ռաշիտա Տաթին կը դադրեցնէ Ատրպէյճանի իշխանութիւններու հետ իր արտօնեալ չաբերութիւնները:

Սահմանադրական Դատարանը Վերջին Մնացորդ

Շարունակուած էջ 1-էն

Քաջարան. - «Ինչքան մտածում-մտածում եմ, ինձ համար պարզ է դառնում, որ «Ոչ»-ի դէմքը երկրորդ նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանն է եւ երրորդ նախագահ Սերժ Սարգսեանը: Եթէ ես սխալուած եմ, թող Սերժ Սարգսեանն ու Ռոպերթ Քոչարեանն ասեն՝ Արա՛մ ջան, սխալուած ես, մենք «ոչ» չենք, մենք «այո» ենք», - նշեց ան:

Վարչապետ Փաշինեան շարունակեց Մեղրիի ելոյթը, Քաջարանի մէջ կրկին հիմնաւորեց, թէ իշխանութիւնները ինչու նախա-

ձեռնած են սահմանադրական փոփոխութիւնները, հանրաքուէն: Ան յայտարարեց. - «Այն մարդիկ, որոնց մենք հիմա տուն ենք ուղում ուղարկել, դուք, այդ բոլոր մարդիկ հաւասար պատասխանատու են Հայաստանում տեղի ունեցած բոլոր դժբախտութիւնների, քորուփիայի, ընտրակեղծիքների, ապօրինութիւնների, սանձարձակութիւններու համար, որովհետեւ այդ Սահմանադրական դատարանի եօթ անդամներն իշխանութեան կամակատար են եղել իրենց գործունէութեան ողջ ընթացքում», - շեշտեց ան:

«Քորոնա» Ժահրը Եւ Թրամփի

Շարունակուած էջ 1-էն

չածր վերջին օրերուն հասաւ նաեւ իր շրջապատին: Պահպանողականներու տարեկան համագումարի մասնակիցներէն մէկուն մօտ յայտնաբերուեցաւ վարակում: Այդ անձը մօտ շփումներ ունեցած է Հանրապետական մի քանի գոնկրեսականներու հետ, որոնք իրենց կարգին շփուած են Թրամփի հետ: Այդ գոնկրեսականները արդէն իսկ դիմած են ինքնամեկուսացման:

«Քորոնա» ժահրի պատճառաւ մեծ կորուստներու կ'ենթարկուի նաեւ բաժնետոմսերու շուկան

եւ հետեւաբար երկրի տնտեսութիւնը: Թրամփ կը դիմագրաւէ իր նախագահութեան ամենէն մեծ տագնապը, որ կրնայ մեծապէս վտանգել անոր վերընտրութիւնը՝ յառաջիկայ Նոյեմբերին: Հիւսնոյնը անգամ մը եւս եկաւ փաստելու, որ երկրի նախագահը իրականութեան հետ ունի լուրջ խնդիրներ: Ան առաջնորդուելով իր եսակեղոն քաղաքական հաշիւներով ու անպատասխանատու ելոյթներով պատրաստ է զոհելու Ամերիկայի ժողովուրդի առողջութիւնն ու կեանքին սպառնացող վտանգները:

«ՄԱՍԻՍ»

Թրքական siyasihaber4.org կայքէջի Հարցազրույցը ԸՆկ. Ալեքսան Բեռնալիեանի Հետ «Թուրքիոյ Մէջ Ժողովրդավարութեան Յաջողութիւնը Դրական Անդրադարձ Պիտի Ունենայ Ամբողջ Մերձաւոր Արեւելքի Վրայ»

Սոյն հարցազրույցը լոյս տեսած է թրքական siyasihaber4.org կայքէջին մէջ. գայն յապաւումներով եւ թարգմանաբար կը ներկայացնենք »Սասիս«ի ընթերցողներուն:

Մեր խօսակիցն է Հնչակեան Կուսակցութեան Կեդրոնական Վարչութեան անդամ, կուսակցութեան արտաքին յարաբերութիւններու պատասխանատու Ալեքսան Բեռնալիեանը: Պիտի գրուցենք Լիբանանի մէջ տեղի ունեցող հանրահաւաքներու ներկայ վիճակին, նոր կառավարութեան, լիբանանեան, սուրիական քաղաքականութեան եւ ժողովուրդներու ժողովրդավարական Կուսակցութեան (HDP-ժժԿ) 4-րդ համագումարին մասին:

- Մենք գիտենք, որ Լիբանանի մէջ 2019 թուականի Յունիս 17-ին սկսած մեծ հանրային ցոյցերը կը շարունակուին մինչեւ այսօր: Մինչ այժմ ինչպիսի՞ գործընթաց տեղի ունեցաւ, եւ այսուհետ ի՞նչ ճանապարհով հետաճում պիտի ըլլայ:

Հոկտեմբեր 17-ին սկսած հանրային բողոքի շարժումները այժմ թեթեւցած են, որովհետեւ հասարակութիւնը կը կարծէ, թէ այս նորակազմ կառավարութեան պէտք է աշխատելու հնարաւորութիւն տրուի:

Ինչպէս գիտէք, Դոկտ. Հասսան Տիխապ ձեւաւորեց նոր կառավարութիւն: Կառավարութեան կազմութեան ժամանակ Հասսան Տիխապ հասարակութենէն առիթ խնդրեց:

Միեւնոյն ժամանակ ան ըսաւ, որ պիտի կատարէ ժողովուրդին բոլոր պահանջները: Նոր կառավարութիւնը հիմնականին մէջ կազմուած է արհեստավարներէ:

Այսօր, կառավարութեան դէմ ծառայած հիմնական խնդիրները տնտեսական ճգնաժամն է, ուժանիւթի խնդիրը եւ Լիբանանի պարտքերը, որ կը կազմեն 87 միլիարդ տոլար: Պարտքերը մէկ մասը կը պատկանի լիբանանեան դրամատուներուն, իսկ մնացածը՝ օտարերկրեան պարտատէրերու: Այս պարտքերուն դիմաց, կառավարութիւնը գանձապետական պարտատոմսեր թողարկած էր: Այս պարտատոմսերու եւ տոկոսադրոյքներու մէկ մասի՝ 1,2 միլիարդ տոլարի, վճարման վերջին ժամկէտը 9 Մարտն է: Կառավարութիւնն ու Կեդրոնական դրամատուները պէտք է անպայման վճարեն այս պարտքերը: Այժմ Լիբանանի մէջ երկու կարծիք գոյութիւն ունի. վճարել զայն Կեդրոնական դրամատան պահեստէն, կամ յետաձգել վերահամադրելու ժամանակ շահելու նպատակով: Այս նպատակով, քանի մը օր առաջ Արժույթի Միջազգային Հիմնադրամի (ԱՄՀ) կողմէ պատուիրակութիւն մը այցելեց Լիբանան՝ կառավարութեան հետ խորհրդակցութեան համար:

Կեդրոնական դրամատան կառավարիչը յայտնեց, որ մենք օտարերկրեայ արժույթի պահուստ ունինք: Բայց ոչ ոք գիտէ, թէ Լիբանանի Կեդրոնական դրամատան մէջ ինչքան արժույթի պահուստ կայ: Ճշգրիտ թիւերը Լիբանանի մէջ միշտ բացակայ են: Ամէն ինչ հիմնուած է խօսքերու վրայ: Ճիշդ է, որ դրամատուները տոլարներ չեն մատակարարեր, սակայն «զուգահեռ» արժույթի շուկային մէջ բաւարար տոլար կարելի է գտնել: Այս իրավիճակը կը դժուարացնէ անհրաժեշտ ապրանքատեսակներու ներմուծումը: Օրինակ դեղորայքի, նաւթամթերքներու եւ հացահատիկի ներմուծման 85 տոկոսը պետութիւնը կ'օժանդակէ, սակայն հիմնական հարցը զուգահեռ շուկայէն ապահովուելիք 15 տոկոսի մասին է, ուր մէկ տոլարին փոխարէքը 2500 լիբանանեան ոսկիի սահմաններուն է, մինչդեռ պետական սակագինը 1515 լիբանանեան ոսկի է:

- Նկատի ունիք սեւ շուկա՞ն:

Սեւ շուկայ արտաշարժութիւնը սխալ է: Այս եւս մէկ հայեցակարգ է:

Լիբանանի մէջ իրավիճակը հետեւեալն է. տարադրամի փոխանակման շուկան օրինական է եւ արտօնագրեալ, այնպէս որ սեւ շուկայ չէ: Այնուամենայնիւ, անոնք տոլարը կը վաճառեն շուկայի կանոններուն համաձայն, այսինքն՝ «ըստ առաջարկի եւ պահանջարկի»:

Վառելանիւթի եւ հացի գինը կ'որոշուի պետութեան կողմէ, պետութիւնը այս գիները որոշելու ժամանակ տոլարը կը հաշուէ 1515 լ.ո., սակայն զուգահեռ շուկայէն առնուած 15 տոկոսը, որ կը հաշուարկուի 2500 լ.ո., բնականաբար կը վնասեն նաւթամթերքներ, դեղորայք եւ հացահատիկ ներմուծողներու շահերուն, եւ հետեւաբար առիթ կը դառնան այդ արտադրա-

տեսակներու գնաճին, որ իր հերթին սահմանափակուած է պետութեան կողմէ:

- Արդեօք ցոյցերը կը շարունակուին, թէ՞ ցուցարարները բաւարարուեցան արհեստավարժ կառավարութեան մը կազմութեամբ:

Ցոյցերը այս պահուն չեն շարունակուիր, կայ սպասողական իրավիճակ: Քաղաքի կեդրոնական մասին մէջ ցուցարարները վրանները տեղադրուած կը մնան: Խորհրդարանը եւ կառավարութեան պալատը չըջապատուած են գինուորներով, փշալարերով եւ շարժական պարիսպով: Գալով կառավարութեան, մենք գայն կրնանք անուանել կիսաարհեստավարժ, եւ ոչ ամբողջապէս անկախ: Հակառակ այն փաստին, որ կառավարութեան անդամները կը յայտնեն, որ իրենք անկախ են, բայց եւ այնպէս անոնք իրենց վստահութեան քուէն ստացան Լիբանանի միայն չըզպալլայի եւ անոր դաշնակից երեսփոխաններէն: Վստահութիւն չտուող երեսփոխանները, որոնք մասնակցեցան վստահութեան քուէի նիստին, կը կարծեն, թէ այսպիսի հարցերը պէտք է քննարկուին եւ լուծուին օրէնսդրական կառուցներէն ներս, եւ ոչ թէ փողոցը:

Վերջին տարիներուն առաջին անգամ ըլլալով խորհրդարանին մէջ ձեւաւորուեցան իշխանութեան եւ ընդդիմութեան թեւերը: Մինչ այժմ միշտ եղած են համաձայնողական կառավարութիւններ, խոշոր կուսակցութիւններու մասնակցութեամբ: Եւ երկու քաղաքական հակասական ուժերու մէկտեղ գտնուելու պատճառով, այդ կառավարութիւններուն արտադրողականութիւնը եղած է համեստ եւ անբաւարար:

- Ուրեմն անոնք ստիպուած կ'ըլլային միշտ համաձայնիլ եւ բոլորին կամքը կատարել:

Այո, այս իրավիճակը այլեւս գոյութիւն չունի, քանի որ կառավարութիւնը միագոյն է եւ բոլորը նոյն կարծիքը ունին:

Այսուամենայնիւ Հըզպալլան եւ իր դաշնակիցները կը յայտարարեն, որ իրենք վստահութեան քուէն տուին այս կառավարութեան, սակայն այս իրենց կառավարութիւնը չէ: Միւս կողմէ, ընդ-

Շար.ը էջ 19

Կազմակերպութեամբ Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Արտաքին Եւ Երիտասարդութեան Դիւանի՝

Hosted by S.D. Hunchakian Party Public Relations Committee

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

PUBLIC DISCUSSION

Ելոյթ Կ'ունենայ Լոս Անճելէոսի ՀՀ Գլխաւոր Հիւպատոս՝

Guest Speaker
Consul General of the Republic of Armenia
Ambassador Armen Baibourtian, PhD

Տեղի կ'ունենայ

Topic Of Discussion:
“Armenia on the Road to Transformation”

«Հայաստանը Վերափոխման Ժանապարհին»

The event will take place on
Thursday, March 19, 2020
at 8:00 pm

Տեղի կ'ունենայ
Հինգշաբթի 19 Մարտ, 2020
Երեկոյեան ժամը 8:00-ին

Սեպտեմբեր 19, 2020
1060 N. ALLEN AVE, PASADENA, CA 91104

A.E.B.U. Hall
1060 N. ALLEN AVE, PASADENA, CA 91104

Մուտք Ազատ

Open to Public

Հիւրասիրութիւն

Reception to follow

Սարգիս Հացպանեանն Ուզում էր Ինձ Փրկել Իսպանական Գերութիւնից. Թուրք Գրող

ԹԱԳՈՒՀԻ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ

Դոդան Աքանլին գերմանաբնակ թուրք գրող է: Գրողն իր վէպերում բացայայտ խօսում է 1915թ. թուրքիայում իրականացուած Հայոց ցեղասպանութեան մասին, իրեն համարում հայ եւ թուրք ժողովուրդների միջեւ միջնորդ, ցանկանում է հասնել երկու ժողովուրդների հաշտեցմանը: Նրա գրչին են պատկանում գերմանալեզու «ասեդ դատաստանի օրուայ դատաւորները», «անյայտ օրեր», «ձերբակալութիւն Գրանադայում կամ՝ թուրքիան ներքաշում է բռնապետութեան մէջ» եւ այլ գրքեր: 2019թ. Դոդան Աքանլին արժանացել է Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետութեան պատուոյ շքանշանին:

Այս օրերին Գեօթէի կեդրոնի հրաւերով Դոդան Աքանլին երեւանում է:

«Առաջին լրատուական»-ը մի քանի հարց ուղղեց Դոդան Աքանլին:

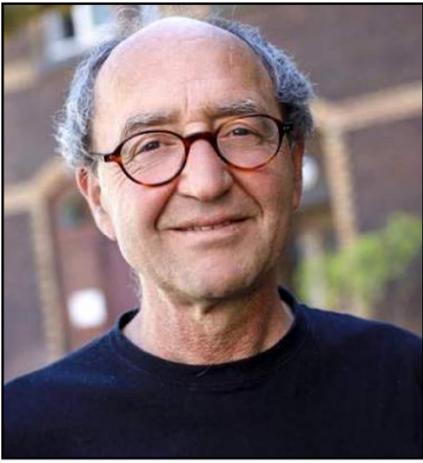
- Յայտնի է, որ Դուք թուրքիայում հալածանքների էք ենթարկուել Հայոց ցեղասպանութեան մասին բարձրաձայնելու, գրքեր գրելու համար: Կը մանրամասնէ՞ք, թէ ինչ բնոյթի հալածանքներ են եղել դրանք:

- Ես գրում եմ բռնութեան մասին, յատկապէս պետական կազմակերպուած բռնութեան մասին: Իմ առաջին երեք գրքերում գրել եմ քաղաքական հետապնդումների մասին, որոնք ուղղուած են փոքրամասնութիւններին, ինչպէս նաեւ Հայոց ցեղասպանութեան մասին: «Մատոննայի վերջին երազը» գրքում, որն այսօր ներկայացրեցի հայ ընթերցողին, չեմ ցանկացել սահմանափակուել ազգային սահմանների մէջ, այլ ազգային սահմաններից գնացել եմ դէպի համամարդկայինը: Ինչ կապ ունի Հորթոստը հայերի ցեղասպանութեան հետ: Ինչ կապ ունի գերմանական յանցագործութիւնը թուրքականի հետ: Որոնք են տարբերութիւններն այդ յանցագործութիւնների միջեւ, որոնք են նմանութիւնները: Վէպի ձեւով ես արտայայտել եմ որոշ թեզեր այդ հարցի մասին:

- Դուք ապրում էք Գերմանիայում, որտեղ հանդիպում էք թուրք գործիչների, գրողների հետ: Կա՞ն Ձեզ նման մտածող այլ թուրք գործիչներ:

- Հրանտ Դինքի սպանութիւնից յետոյ թուրք մտաւորականութեան շրջանում արդէն տեսն էր Հայոց ցեղասպանութիւնը ժխտելը: Բնականաբար, կան որոշ մարդիկ, որոնք խօսում են ցեղասպանութեան մասին եւ դա չեն ժխտում: Նախկինում նրանք թուրքիայում տեղի ունեցած իրադարձութիւնները չէին ցանկանում անուանել ցեղասպանութիւն, բայց այսօր այդ իրադարձութիւնները ցեղասպանութիւն չանուանելն այլեւս խելացի չէ: Գերմանական խորհրդարանը նոյնպէս ճանաչեց Հայոց ցեղասպանութիւնը եւ այդպիսով իր ազդեցութիւնն ունեցաւ թուրք փախստականների վրայ Գերմանիայում: Նախկինում ես չէի կարող ներկայացնել իմ գրքերը թուրքական որոշ խմբերի մօտ, հիմա ես դա կարող եմ անել: Կարող եմ նրանց հրաւիրել իմ գրքերի ցուցադրութեանը:

- Իսկ թուրք հասարակութեան մտածողութեան մէջ նկատ

տե՞լ էք փոփոխութիւններ:

- 1992 թուականից ես ապրում եմ Գերմանիայում: Մինչեւ 2016թ. ես դժգոհ էի Գերմանիայի դիրքորոշումից Հայոց ցեղասպանութեան հարցում: Երբ նրանք 2016թ. պաշտօնապէս ճանաչեցին այն, Գերմանիայում ստեղծուեց աւելի ազատ տարածութիւն թեմայի համար: Գերմանիայում այդ դիրքորոշումն աւելի ճիշտ ընկալուեց: Թուրքիայում տեղի ունեցաւ հակառակը. թուրքական կառավարութիւնը

պատրաստ էր հայերի եւ Հայոց ցեղասպանութեան հետ այլ կերպ վարուել: Իսկ հիմա նրանք ամէն ինչ գլխիվայր շրջեցին: Չնայած բոլոր բռնաճնշումներին՝ թուրքիայում շատ խիզախ, քաջ իրաւաբաններ, իրաւապաշտպաններ, պարզապէս՝ մարդիկ ակտիւութիւն են ցուցաբերում եւ խօսում են ցեղասպանութեան մասին շատ բաց: Նրանք նաեւ Ապրիլի 24-ին յիշատակի միջոցառումներ են կազմակերպում: Երբ ես 2005թ. առաջին անգամ Հայաստան էի եկել, ընդամէնը տասը հոգի էին թուրքական կողմից, որ խօսում էին ցեղասպանութեան մասին: Իսկ այժմ շատ բան է փոխուել, շատերն են խօսում: Եւ ցեղասպանութեան ժխտումն այս պահին միայն կառավարութեան կողմից է իրականացւում: Պատմականորէն երբ նայում ենք, իրենք արդէն տանուլ են տուել իրենց ժխտողական քաղաքականութիւնը: Թուրք պատմաբան թաներ Աքչամն ուսումնասիրել է թուրքական արխիւները եւ գտել թալեաթ փաշայի նամակագրութիւնները: Նա ասում է, որ

հայերի հանդէպ հետապնդումներն ապացուցելի են որպէս ցեղասպանութիւն: Պատմական տեսանկիւնից թուրքական կողմն այլեւս հակադարձելու տեղ չունի:

- Դուք մտերիմ էք եղել վաղամեռիկ թուրքագէտ, ազատամարտիկ Սարգիս Հացպանեանի հետ: Պատմէք, ինչպիսիք եմ, թէ ինչպիսիք է եղել Ձեր համագործակցութիւնը, ինչ դեր է նա խաղացել Ձեր կեանքում:

- Սարգիս Հացպանեանը կարողացել էր իմ գիրքը եւ մտածել, որ թուրքն այդպիսի գիրք չի կարող գրել: Այդպիսով մենք ընկերացանք: Մենք շատ յաճախ ենք հանդիպել, շատ յաճախ վիճել ենք, բայց շատ լաւ ընկերներ էինք: Նրա գարմիկը՝ Իլիաս Ուշարը կամ Գէորգեանը, իմ փաստաբանն է: Երբ ես ձերբակալուել էի Սպանիայում, նա շատ մեծ դեր խաղաց, որ ինձ ազատի: Այդ ընթացքում Սարգիսն արդէն հիւանդ էր: Չնայած դրան՝ նա ուզում էր ինձ փրկել սպանական գերութիւնից:

Շար.Պ էջ 19

ARMENIAN EDUCATIONAL BENEVOLENT UNION
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱԵՐՍԻՐԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Cordially invites you to

Spring Brunch

Benefitting the
AEBU Scholarship Fund
Empowering Our Youth for a Brighter Future

Sunday
March 22, 2020
Starting at 10:30 am

AEBU CENTER
1060 North Allen Avenue
Pasadena, CA 91104

To Reserve your tickets please
Call 626•344•7321
OR
Text 818•281•0351

Donation \$50

Մարաշի 1920 Թուականի Ինքնապաշտպանութեան Ու Անոր Յաջորդող Ջարդին Ու Երկրորդ Պարպուծին 100ամեակի Ոգեկոչում

Պատգամախօսները, ձախէն՝ Վերապատուելի Յովսէփ Մաթոսեան, Տ. Վաչէ Քիմյ. Հայրապետեան, Տ. Պողոս Քքիմ. Պալթայան, իսկ աջից՝ Վերապատուելի Սերոբ Սկրտիչեան

1920 թուականը կը զուգորդուի Կիլիկիոյ քաղաքներու ինքնապաշտպանութեան մարտերուն ու անոնց յաջորդող ջարդերուն ու Կիլիկիոյ երկրորդ պարպուծին: Արդարեւ, ինչ որ սկսաւ 1920ի Յունուարին, երբ Քեմալական թուրքիոյ ուժերը յարձակեցան Մարաշի վրայ ու զայն ընտրեցին իբրեւ իրենց առաջին թիրախը թրքական հանրապետութեան կայացման, յաջորդող ամիսներուն ու տարիներուն տարածուեցաւ նաեւ Կիլիկիոյ այլ քաղաքներուն՝ Անթիպ, Քիլիս, Սիս, Հաճըն, մինչեւ իսկ Ուրֆա ու ապա Ատանայի վրայ: Այսպէս, աւելի քան 160,000 հայու թիւն կրկին Կիլիկիա փոխադրած ֆրանսական ուժերը, արդէն 1919ի Օգոստոսին համաձայնութիւն կնքած էին քեմալական թուրքիոյ հետ՝ որով հիմամբ համաձայնած էին Կիլիկիան յանձնել քեմալականներուն ու հայու թիւնը անգամ մը եւս դնել թուրքերու անողորմ իշխանութեան ներքեւ: Աւելին, 1919ի Դեկտեմբերին Ֆրանսացի զօրաւար Փիքոն իր կարգին համաձայնութիւն մը կնքեց Քեմալի հետ՝ ամրապնդելով այն ինչ զոր Օգոստոսին ըրած էր ֆրանսացի ղեկանազետ Պիւլյոնը...

Կիրակի, 23 Փետրուար, 2020ին գաղութի բոլոր յարանուանութեանց եկեղեցիներէն ներս, յաւարտ Ս. Պատարագի, հոգեհանգստեան պաշտօն ինդրուած էր ինքնապաշտպանութեան ընթացքին զոհուած նահատակներուն ու յաջորդող ջարդերու ընթացքին սպաննուած Մարաշցիներու հոգիներուն համար եւ նոյն օրը յետմիջօրէին, Մարաշի Հայրենակցական Միութեան (ՄՀՄ) հրաւերով տեղի ունեցաւ Մարաշի ինքնապաշտպանութեան ու Աղէտի հարիւրամեակի ոգեկոչման հոգեճաշ եւ հանդիսութիւն՝ ՄՀՄի Փաստօրինացի Կեդրոնին մէջ: Սրահը լեցուն էր Մարաշցիներով ու Կիլիկիոյ այլ քաղաքներէն սերած հայորդիներով:

Օրուան հանդիսավարն էր ՄՀՄի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետ Տիկ. Սիրվարդ Տէյրմէնճեան: Ան նախ բեմ հրաւիրեց Տիկ. Սիւրբ փանոսեան-Պաղտօնեանը, որ դաշնակի վրայ հմտաբար նուագեց Հայաստանի Հանրապետութեան ու ՄՀՄի քայլերգները:

Տիկ. Տէյրմէնճեան ապա բեմ հրաւիրեց պատմաբան դոկտ. Կարապետ Մոմճեանը, որ կատարէ օրուան բացման խօսքը ու ներկայացնէ օրուան կղերական ներկայացուցիչները, որպէսզի իրենց պատգամները փոխանցեն ներկաներուն:

Տիկ. Սիրվարդ Տէյրմէնճեան

Դոկտ. Մոմճեան հակիրճ պատմական մը կատարելէ ետք յստակացուց, որ եթէ 1915ի Հայկական Յեղասպանութեան հիմնական դերակատարները թուրք օսմանեան պետութիւնն ու զայն ղեկավարող երիտթուրքերն էին, ապա Մարաշի երկրորդ պարպուծին հիմնական դերակատարն էր նոյնինքն Ապաւետական Ֆրանսան, որ զաղտնի համաձայնեցաւ քեմալականներուն հետ եւ տակաւին Մարաշ դեռ նոր վերահաստատուած քանի մօտ 20,000 հազար հայու թիւնը ձգեց իր նահապետագրին (նշենք որ նախ քան 1915ի ցեղասպանութիւնը՝ Մարաշի հայութեան թիւը 40,000ով կը գնահատուէր):

Նկատի ունենալով որ Մարաշի մէջ գոյութիւն ունէր հայ երեք յարանուանութեանց պատկանող հայութիւն, դոկտ. Մոմճեան իրերայաջորդ կերպով բեմ հրաւիրեց հիւր կղերականները, որոնք կը ներկայացնէին՝ Փաստօրինացի Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ հովիւ՝ Տ. Պողոս Քքիմ. Պալթայան, որ կը ներկայացնէր Արեւմտեան Ամերիկայի Կիլիկեան Թեմի Առաջնորդ՝ Տէր Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանը, Վաչէ Քէնյ. Հայրապետեանը, որ կը ներկայացնէր Հայց. Առաքելական Եկեղեցւոյ Արեւմտեան Միացեալ

Նահանգներու էջմիածնական Թեմի Առաջնորդ՝ Տէր Յովնան Արք. Տէրտէրեանը, Քահանայ հայրը իր խօսքի աւարտին Առաջնորդ Սրբազան Հօր անունով կարդաց անոր այս առթիւ ՄՀՄին ու անոր անդամներուն ուղղած յատուկ գրութիւնը:

Փաստօրինացի Հայ Կիլիկիա Աւետարանական Եկեղեցւոյ հովիւ՝ Վերապատուելի Սերոբ Սկրտիչեանը, որ կը ներկայացնէր Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ համայնքապետ՝ Վերապատուելի Պերճ Ճանապետեանը: Խօսք առաւ նաեւ Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ նախկին համայնքապետ եւ բնիկ մարաշցի ծնողներու զաւակ՝ Վերապատուելի Յովսէփ Մաթոսեանը:

Խօսք առնող բոլոր կղերականներն ալ շեշտը դրին ցեղասպանութեանն ետք հայութեան ու մանաւանդ կիլիկահայութեան գոյատեւման ու այդ անուանեցին աստուածային հրաշք ու նաեւ ազդանշան մը թուրքիոյ, որ հայը կայ, կը մնայ ու պիտի շարունակէ գոյատեւել ու պայքարիլ իր դէմ գործուած անուշի ոճիրի ընդունման ու հայութեան իրաւունքներու վերադարձին համար: Անոնք նաեւ խթանեցին ներկաները որ պէտք է անպայման այս կտակը փոխանցեն նոր սերունդին ու այդպիսով վստահ ըլլան, որ պայքարը կը շարունակուի մինչեւ վերջնական յաղթանակ:

Ապա բեմ հրաւիրուեցան

արուեստագետներ՝ երգչուհի՝ Սայլի Մալիբեան, երգիչ՝ Գագիկ Պատաբեան, եւ ասմունքող Մարինէ Քէշիշեան, որոնք հմուտ կատարողութեամբ ներկայացուցին օրուան խորհուրդը պարփակող երգեր ու ասմունքներ:

Ներկաները վերանորոգուած ոգիով սրտաբուխ նուիրատուութիւններ կատարեցին ՄՀՄի

Դոկտ. Կարապետ Մոմճեան

Փաստօրինացի Մասնաճիւղի աշխատանքներուն իբրեւ զօրակցութիւն: Թող Աստուած մեր աղէտեալ զոհներուն հոգիները միշտ լոյսերու մէջ պահէ եւ Մարաշի յիշատակը միշտ վառ պահէ մեր հայրենակիցներուն մօտ: Քալիֆորնիոյ ՄՀՄի վարչութիւն

Նիկոլ Փաշինեան ԴԴ Քաղաքացի Անճնագիր Յանձնած է 105-ամեայ Նուրիան Պողոսի Եռսուփովիչին

PRESS OFFICE OF THE GOVERNMENT OF ARMENIA www.gov.am

Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ՀՀ քաղաքացիի անձնագիր յանձնած է 105-ամեայ մեր հայրենակից Նուրիան Պողոսի Եռսուփովիչին:

«Ինձ համար մեծ պատիւ է Ձեզ շնորհել Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացու անձնագիր: Այս պահից Դուք Հայաստանի Հանրապետութեան հպարտ քաղաքացի էք», - նշած է վարչապետը: Վարչապետը գրուցած է պարոն Եռսուփովիչի հետ, հետաքրքրուած անոր որպիսութեամբ եւ մաղթած քաջառողջութիւն:

Նուրիան Եռսուփովիչը ծնած է 1915-ին թուրքիա: Նախ ընտանիքով բնակած են Պոլիս, ապա փոխադրուած են Անգարա: Հայրը առեւտրական էր, գլխակազոր, որ նիւթերը կը բերէր Իտալիայէն ու կը կարէր գլխարկներ: Երեխաները լաւ կրթութիւն ստանալու համար ապահոված է հնարաւոր պայմաններ: Նուրիան Եռսուփովիչը կրթութիւնը ստացած է տեղի իտալական

դպրոցը: Միշտ աչքի զարկած է իր առաջընթացութեամբ, եւ պատահական չէ, որ իտալացի մասնագետներու ուշադրութիւնը գրաւած է: Կրթութիւնը աւարտելէն յետոյ, որոշ ժամանակ աշխատած է թուրքիոյ մօտ Իտալիոյ դեսպանատունը: Սկիզբը աշխատած է, որպէս մշակովի գծով քարտուղար: Այդպէս սկսած է իր դիւանագիտական աշխատանքը: Յետագային Նուրիան Եռսուփովիչը աշխատած է դեսպանատուն, որպէս ռազմական կցորդի երրորդ, ապա երկրորդ քարտուղար, իսկ դիւանագիտական գործունէութիւնը աւարտած է առաջին քարտուղարի պաշտօնով:

Կենսաթոշակային տարիքին մեկնած է Իտալիա, ուր եւ բնակած է որոշ ժամանակ: Եւ ահա ամիսներ առաջ տեղափոխուած է Հայաստան: Նուրիան պապը զաւակներ չունի, մայրն ու կինը մահացած են, եւ այժմ ան Հայաստան կը բնակի քրոջ ու քրոջ տղու ընտանիքին հետ:

Massis Weekly

Volume 40, No. 9

Saturday, March 14, 2020

PM Pashinyan:

The Constitutional Court Today Does Not Represent the People of Armenia

YEREVAN (RFE/RL) -- Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan took a vacation on Tuesday to get actively engaged in political campaigning ahead of next month's constitutional referendum in which citizens will be asked to approve the termination of powers of several High Court judges.

Pashinyan and his political team believe Constitutional Court Chairman Hrayr Tovmasyan and six other judges elected before the 2015 constitution was fully enforced in April 2018 must be removed from office and new judges must be elected to replace them in order to maintain the spirit of the constitution.

To this end, the pro-government My Step faction in parliament initiated the constitutional amendment in February.

In his speech at Thursday's rally in Meghri Pashinyan described the Constitutional Court as "the only remaining institution in Armenia that is not in compliance with the current constitution."

"The Constitutional Court today does not represent the people. I urge you to go to polling stations on April 5 and confirm that you are sending home

this old Constitutional Court, which had patronized all electoral frauds in Armenia in the past," Pashinyan said.

Pashinyan earlier claimed that Tovmasyan, who co-authored the 2015 constitution, had struck a deal with the then government to be elected chairman of the Constitutional Court only days before the new constitution was to be fully enforced.

Running the court under the previous constitution allows Tovmasyan, who is now 49, to hold the post until he is 65, that is until 2035. By contrast,

had Tovmasyan been elected after April 9, 2018, he would be confined to just one six-year tenure.

In his speech in Meghri Pashinyan said: "Under the new constitution the election of the Constitutional Court's chairman should be held once every six years and the same person cannot be elected for more than one term. But according to their interpretation, the next election should be held in 2035. It would be the same if we as a bloc that was elected to parliament for five years concocted some law that would allow

us not to hold the next elections until 2035 because of some 'legal practice' or something like that."

Speaking at a rally in the town of Kapan, Syunik's provincial center, Pashinyan emphasized that the vote of Armenian citizens in the upcoming referendum will be a sovereign decision. "There is no force in the world that can challenge the decision of Armenia's sovereign citizen," stressed the prime minister, comparing the upcoming ballot with the 1991 referendum in which an overwhelming majority of Armenians voted in favor of gaining independence from the Soviet Union.

Pashinyan visited several other towns in Armenia's southern Syunik province and held rallies there today. He is expected to proceed with the campaign and hold more public rallies in other provinces of the country in the coming days.

The 'No' campaign in the current referendum is represented by a group of lawyers who have said they will not engage in public campaigning, but will limit their campaign to Facebook posts about alleged violations and reports to the Central Election Commission.

"Armenia on the Road to Transformation" a Lecture by Consul General Dr. Armen Baibourtian

PASADENA — A lecture titled "Armenia on the Road to Transformation," will be presented by Dr. Armen Baibourtian, Consul General of Armenia in Los Angeles on March 19 at 8 pm, organized by the public relations committee of the S.D. Hunchakian Party at the AEBU Center in Pasadena.

The presentation by Dr. Baibourtian will feature the latest developments in Armenia, including internal political affairs, reforms following the Velvet Revolution, as well as the current situation around the Constitutional Court of Armenia.

Dr. Baibourtian, born in Yerevan, has held the office of Consul General of Armenia in L.A. since 2018.

Since February of 1991, he has been involved in many functions of the newly Independent Armenian State, serving within the Ministry of Foreign Affairs.

A career diplomat, Baibourtian was the Senior Adviser to the United Nations Resident Coordinator and the UNDP Resident Representative in Armenia from 2008 to 2013.

He twice served as Armenian Deputy Foreign Minister between 1997 and 2000 and from 2004 until 2008 with portfolios in International Organizations, America, Europe, Asia-Pacific, Africa and Legal Issues.

Dr. Baibourtian was the Co-chairman of the Security Dialogue with the USA between 1998 and 1999. In the capacity of Chief Negotiator with the European Union, he led negotiations with the European Commission on the European Neighborhood Policy from 2005 to 2006.

Realizing that there are currently many fake news sources, everyone is encouraged to attend the lecture open to the public to hear about new developments taking place in the homeland from a reliable and true source.

The AEBU Center is located at 1060 N Allen Ave., Pasadena, CA 91104.

EU to Continue Supporting Democratic Reforms in Armenia

BRUSSELS (RFE/RL) — Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan held meetings with European Union officials as he paid a working visit to Brussels on Monday.

There was no traditional handshake at the start of Pashinyan's meeting with European Council President Charles Michel as the politicians took a precaution against the new deadly coronavirus because of which a considerable number of people in Europe and elsewhere, including Armenia, has been quarantined recently.

According to Pashinyan's press office, during their meeting the two discussed "a wide range of issues

concerning Armenia-EU relations."

"At the center of the discussion was the broad agenda of democratic reforms in Armenia," the statement said.

"The European Union is the main partner of our reforms, we have always felt the EU's useful support in their implementation," Pashinyan was quoted as saying during the meeting.

The two sides reportedly expressed their readiness to further develop Armenia-EU cooperation, including trade and economic relations.

According to the Armenian

Continued on page 3

Armenian Parliament Passes Bill on Confiscation of Illegally Acquired Property

YEREVAN—Armenia's parliament passed in the first reading on Thursday a government bill allowing authorities to confiscate private properties and other assets deemed to have been acquired illegally.

Under the package of legal amendments drafted by the Armenian government late last year, prosecutors will be able to investigate individuals in case of having "sufficient grounds to suspect" that the market value of their assets exceeds their "legal incomes" by more than 25 million drams (\$52,400).

Should the prosecutors find such discrepancies they can ask courts to nationalize those assets even if their owners are not found guilty of corruption or other criminal offenses. The latter will have to prove the legality of their holdings if they are to retain them.

Minister of Justice Rustam Badasyan said the draft law was evaluated by eight international organizations and calls for the introduction of a mechanism for pre-trial confiscation of illegally acquired property. He said the charges of illegally acquired property can be refuted by the defendants if they provides legal grounds for acquiring it.

Badasyan noted that this mechanism in various forms has been introduced in Italy, Iceland, Australia, Bulgaria, Slovenia and the United Kingdom. "The draft law aims to adopt the best practices in the fight against asset trafficking, proposed by international organizations and reference documents," he said.

"Nobody beyond this circle can fall under the jurisdiction of this law

except in cases where assets were artificially registered in a particular person's name," Badasyan told lawmakers.

He said also a study into the legality of one's property may be started if such signals emerge during consideration of criminal cases. Badasyan stated that property is subject to confiscation if the owner cannot prove that a property worth more than 25 million drams (about \$ 52.2 thousand) is justified by legal sources of income.

Part of the confiscated property may be released from custody by a court order so that the defendant has the opportunity to pay for housing and the services of a lawyer.

The draft law also indicates that an amicable settlement is possible at a certain stage, and it is noted that the subject of the agreement cannot be less than 75% of the cost of the unjustified property.

Regarding the fact that the draft law has retroactive force, Badasyan noted that in one of the cases the European Court of Human Rights indicated that since the mechanism applied does not bear the character of punishment, the court did not consider the retroactive effect of the law unacceptable.

The bill was tentatively backed by 100 members of the 132-seat National Assembly. They included deputies from the ruling My Step bloc and the opposition Bright Armenia Party (LHK).

BHK Prosperous Armenia Party (BHK) deputies abstained in Thursday's parliament vote. They said that their party will propose changes to the bill

Armenian Soldier Killed at the Border With Azerbaijan

YEREVAN — An Armenian serviceman was killed at the border with Azerbaijan on Tuesday, Armenia's Ministry of Defense reported.

It said that the incident occurred in the afternoon at the southwestern border with Azerbaijan's Nakhijevan exclave and that 26-year-old contract soldier Zohrab Simonyan was fatally wounded in the chest after a shot fired from Azerbaijani military positions.

The incident comes days after Armenia and Azerbaijan traded accusations over fresh border fighting that left at least one Azerbaijani soldier killed and one Armenian soldier injured.

On March 6, the Armenian military announced that it had thwarted an Azerbaijani commando raid on one of its positions along the northeastern section of Armenia's border with Azerbaijan.

According to the Defense Ministry in Yerevan, an Azerbaijani sabotage unit attacked the outpost but was repelled by Armenian soldiers deployed there, "suffering losses" as a result.

The Armenian Foreign Ministry has issued a statement condemning Azerbaijan for the deliberate attempts

to escalate the situation at the shared border with Armenia.

In the statement the ministry has stressed the need for establishment of international risk reduction mechanisms as an important priority of the Nagorno Karabakh peace process.

"This is yet another attempt of Azerbaijan to intentionally escalate the situation on the Armenian-Azerbaijani state border: on March 6 Azerbaijani armed forces attempted an infiltration in Tavush region of Armenia," the Foreign Ministry said.

"Regular attempts by Azerbaijan to escalate the situation on the state border with Armenia, to expand the geography of escalation and refrain from applying the existing mechanisms of de-escalation attest to the deliberate nature of Azerbaijan's attempts to undermine regional security and peace," the statement reads.

Such actions, the Ministry said "demonstrate that the establishment of international risk reduction mechanisms is an important priority of the Nagorno Karabakh peace process, and the implementation of agreements reached in that regard is a necessary condition for the advancement of the peace process.

ACA Rep. Taniel Koushakjian Meets With Ambassador Nersisyan

WASHINGTON, D.C. — In an ongoing mission to strengthen US ties with Armenia and Artsakh, Armenian Council of America (ACA) Representative Taniel Koushakjian met with RA Ambassador Varuzhan Nersisyan and Artsakh Republic Representative Robert Avetisyan on Thursday, February 27.

Koushakjian received updates on the current state of affairs in Armenia and Artsakh and provided a brief on US foreign relations regarding the Caucasus region. "Following the peaceful 'Velvet Revolution' in Armenia in 2018, Armenian Americans are even more attuned to developments in Armenia and we're excited at the prospects for

increased US-Armenia cooperation on several fronts." Stated Mr. Koushakjian "Armenia as a whole has graduated, matured, and is one of the fastest growing economies of Europe per capita."

Armenian Council of America is committed to promote the civic and civil rights interests of the Armenian American community. ACA also aims to strengthen U.S. — Armenia and U.S. — Artsakh ties, the development of programs promoting sustainable economic growth and good governance in Armenia, while promoting the values and responsibilities of global citizenship.

Armenian Military Thwarts Azeri Incursion Attempt

YEREVAN -- The Armenian military has thwarted early on Friday an Azerbaijani commando raid on one of its positions along Armenia's border with Azerbaijan located in the north-east of the country.

According to the Defense Ministry in Yerevan, an Azerbaijani "sabotage" unit attacked the outpost but was repelled by Armenian soldiers deployed there, "suffering losses" as a result.

The ministry published photographs of a German-manufactured mine detector and combat ammunition which it said were left by the enemy at the scene.

"The Armenian side suffered no casualties. One soldier was lightly wounded as a result of the actions," the ministry added in a statement on the pre-dawn incident which occurred in Armenia's northern Tavush province bordering the Gazakh district in western Azerbaijan.

Azerbaijan's State Border Guard Service denied the attempted incursion, but admitted that one Azerbaijani soldier was killed in the area on Thursday evening. The Armenian Defense Ministry said shortly afterwards that Azerbaijani forces deployed there have been systematically violating the ceasefire in recent days and pledged to respond to the "provocations."

"The Azerbaijani provocations are continuing," the ministry spokesman, Artsrun Hovannisian, told RFE/RL's

Armenian service on Friday. "The Armenian side is responding [to such incidents] with one or two precise shots, which result in appropriate consequences," he said.

Tensions at the Tavush-Gazakh section of the heavily militarized frontier have been on the rise in recent weeks despite an overall decrease in truce violations in the Nagorno-Karabakh conflict observed since October 2018.

Three Azerbaijani border guards have been killed there since the beginning of this year, according to authorities in Baku. The Armenian military has so far reported no combat casualties within its ranks in 2020.

"During the same period our soldiers have been wounded as a result of enemy actions," Hovannisian said in this regard. "It is only natural that we retaliated adequately for our wounded soldiers, which may have had [fatal] consequences."

105-Year-Old Nurhan Yusupovich Granted Armenian Citizenship

YEREVAN -- Prime Minister Nikol Pashinyan has handed over an Armenian passport to Nourhan Boghos Josephovich, the 105-year old Italian citizen of Armenian descent who had applied for Armenian citizenship.

"It is a great honor for me to personally hand the passport of RA citizen to you. From now on, you are a proud citizen of the Republic of Armenia," the Prime Minister said.

"It was even more touching to learn that Nourhan Josephovich had made the decision on returning to Armenia for permanent residency by being inspired with the non-violent, velvet, people's revolution", Pashinyan said on social media.

Nurhan Josupovic was born in 1915 in Turkey. His family used to live in Istanbul; after a while they moved to Ankara. His father was an artisan and a successful merchant. He imported raw materials from Italy and made hats

locally. He did everything to provide a good education for his children.

Nurhan Josupovich studied at the local Italian school. He stood out for his remarkable academic achievements, and eventually he caught the attention of Italian specialists. After completing his education, he worked for some time at the Italian Embassy in Turkey. Initially he worked as a culture secretary. This is how his diplomatic career started.

Nurhan Josupovich was subsequently promoted to the rank of third secretary, then second secretary to the military attaché. He completed his diplomatic career with the rank of first secretary.

After retiring from service, he went to live in Italy for a while. He moved to Armenia a few months ago. Nurhan Josupovich has no children; his mother and wife have died, and now he lives in Armenia with his sister and his nephew's family.

Washington National Cathedral Concert Honoring Centennial of US-Armenia Relations

WASHINGTON, DC — The Armenian prime minister's wife was the honored guest of an unprecedented multi-media concert dedicated to the 100th anniversary of the US-Armenia relations.

The special cultural event, entitled PostClassical Ensemble, was organized in Washington DC by the US Embassy in Armenia. It attracted high-ranking administration officials, ambassadors accredited to the United States, clergymen, philanthropists, representatives of US-Armenian organizations, parties and community members, Anna Hakobyan's office reports.

In a greeting address to the guests, Armenian Ambassador Varuzhan Nersesyan said the selection of the concert venue was a symbolic move to honor the memory of Woodrow Wilson, the United States' 28th president who is buried in Washington. Praising the great politician's contribution to defining citizens' rights and outlining the principles of self-determination and equality of nations, the diplomat noted that his historic endeavors paved a way to the Armenian Genocide recognition exactly a century later. He thanked the attending congressmen and their colleagues for supported to the Armenian Genocide Resolution in

the US Senate. "It was a tribute of respect to not only the Armenian martyrs but also those US [public and political] figures who invested efforts towards the recognition of the Armenian Genocide," he said.

The ambassador also thanked Nubar Afeyan, the founder of the Aurora Humanitarian Initiative, for sponsoring the festival and the concert.

Addressing the non-violent "velvet" revolution that led to major political transitions in Armenia, the ambassador added that the democratic progress promoted also the strengthening and deepening of the US-Armenian relations.

The floor was later given to Mary Royce, Assistant Secretary Bureau of Educational and Cultural Affairs, who praised the unique role of culture in developing relations. The US official also prioritized the existing level of cooperation in education and science.

Cellist Narek Haknazaryan and Jivan Gasparyan Jr (duduk) accompanied the ensemble during the concert against the background of multi-media illustrations dedicated to Sayat-Nova (author: Gevorg Muradi). The author of the music, intended specially for the event, was Vache Sharafyan.

I AM NOT ALONE Documentary: Armenian Revolution Coming to U.S. Theaters April 10

LOS ANGELES – The highly anticipated Armenian revolution film I AM NOT ALONE has just dropped its official trailer and announced its United States theatrical release. After sweeping awards at the Toronto International Film Festival (TIFF), AFI Fest, and Doc NYC, the thrilling documentary will now open in theaters across the country: from April 10 in Los Angeles, April 17 in New York and Fresno, and April 24 in Washington, DC, Boston, and more.

With unprecedented access to both the revolutionary Nikol Pashinyan and the ruler Serzh Sargsyan, the film follows the incredible true story of the revolution that rocked Armenia in the spring of 2018. The film has been praised as "masterful" by Vice and "an inspiring portrait of democratic self-determination" by The Hollywood Reporter, clocking in a 100% critics score on Rotten Tomatoes and a 9.3 audience rating on IMDb.

"In 2018 the Armenian people erupted in the most inspiring and iconic revolution of our lifetime," said director Garin Hovannisian (1915, Truth to Power). "And now we're proud to deliver this political fairytale to audiences across the country."

The film is executive produced by Serj Tankian, Joe Berlinger (Intent to Destroy), Dan Braun (Wild Wild

Country), Raffi Hovannisian, Suren Ambarchyan, and Alen Petrosyan. The producers are Eric Esrailian (The Promise, Intent to Destroy), Tatevik Manoukyan, and Alec Mouhibian, who co-directed with Hovannisian the psychological thriller 1915.

"I'm excited for everyone to see this film in theaters," said Tankian, who also composed the original score to I Am Not Alone. "The gift of the revolution is a universal one, showing people that positive, progressive change is totally possible in these divisive times."

EU to Continue Supporting Democratic Reforms

Continued from page 1

government's press release, the president of the European Council highlighted the importance of the reforms that Armenia has embarked upon, adding that the European Union will continue to actively cooperate with and assist Armenia in bringing about democratic reforms, including in the judiciary.

Pashinyan and Michel also reportedly talked about their expectations from the upcoming Eastern Partnership summit in Brussels in June.

According to the statement, Prime Minister Pashinyan stressed that Armenia will consistently move forward in strengthening democracy, protecting human rights and ensuring the rule of law.

Later during the day Pashinyan also met with leader of the European People's Party (EPP) Donald Tusk.

Despite the coronavirus-related precautions the two still shook hands in front of the media, as seen in a video

posted on Pashinyan's Facebook.

"With or without a handshake?" a hesitating Pashinyan asked Tusk as the latter was going to give him one. "Ah, because of the virus?" replied Tusk having already shaken hands with the Armenian premier.

Tusk said he had no problem shaking hands with Pashinyan, continuing, jokingly, that "sometimes politicians are more dangerous than the virus." "But it's not you, ok," the EPP leader added.

During the meeting Tusk said he was happy to welcome the Armenian prime minister in his new capacity, but with "old traditional friendship." "It is not only about you, but also our traditional friendship with Armenia."

According to the Armenian government's press service, Tusk emphasized that in society and among politicians in Europe there was a high level of trust towards Armenia's new authorities and the prime minister personally and said that Pashinyan could rely on him in his new position.

Christina Maranci to Present “New Discoveries at Ani Cathedral” at NAASR

BELMONT, MA -- The National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) and Dadian-Oztemel Chair in Armenian Art and Architecture at Tufts University will present an illustrated lecture by Prof. Christina Maranci entitled “New Discoveries at Ani Cathedral” on Wednesday, March 25, 2020, at 7:30 p.m., in Batmasian Hall on the third floor of the NAASR Vartan Gregorian Building, 395 Concord Ave., Belmont, MA. A reception will follow the program in the Shahinian Solarium.

Hidden for centuries under white-wash, the paintings of the apse of Ani Cathedral, one of the most famous of Armenian churches, were barely known by scholars. Image software technology has now brought many more details of the composition to light, enough to identify the scene as a beautiful Vision of Ezekiel. It has also revealed an apse inscription on the south wall.

The images recovered from Ani Cathedral reveal some of the most elegant wall paintings known from medieval Armenia. The technology used to discover them is, moreover, broadly applicable and accessible; preliminary work with other white-washed Armenian churches at Ani and in the vicinity promises to enlarge significantly the corpus of medieval Armenian art, bringing long-hidden master-

pieces to light.

Christina Maranci is Arthur H. Dadian and Ara T. Oztemel Professor of Armenian Art and serves as Chair of the Department of Art and Art History at Tufts University. She has published and lectured widely, having authored three previous mono-graphs and over seventy essays, articles, and reviews, including the books *Medieval Armenian Architecture: Constructions of Race and Nation* (2001), *Vigilant Powers: Three Churches of Early Medieval Armenia* (2015), and *The Art of Armenia: An Introduction* (2019).

For more information about this program, contact NAASR at 617-489-1610 or hq@naasr.org.

UCLA and AUA Announce Concert Tour in Armenia

LOS ANGELES — The University of California, Los Angeles (UCLA) Armenian Music Program, in collaboration with the American University of Armenia (AUA), will perform in a concert tour around the Republic of Armenia. The tour will take place from March 19 to 21 in Gyumri, Vanadzor, and Dilijan.

Mezzo-soprano Danielle Segen, of the UCLA VEM Ensemble, will be returning to Armenia for the third time, where she will be joined by UCLA Professor and Founding Director of the UCLA Armenian Music Program Movses Pogossian, acclaimed pianist, composer, and AUA faculty Artur Avanesov, and tenor Thomas Segen. These internationally renowned performers will present the music of Armenian classics such as Komitas, Mansurian, Arutiunian, and others.

Sharing the beauty of classical music with audiences in the regions of the

country which do not regularly have access to musical performances, the concerts will take place in the cities where AUA's Open Education has branches.

True to the mission of the UCLA Armenian Music Program, “to preserve and celebrate Armenian music as an art form,” this concert tour will present the achievements of the Armenian classical tradition to audiences across the country, through the mesmerizing voices of the American-born vocalists who will be joined by the renowned Armenian musicians.

The performances and presentations are set to take place:

Thursday, March 19 at 5 pm at the Gyumri Technology Center's Concert Hall,

Friday, March 20 at 6 pm at the Vanadzor Music School After Eduard Kzartmyan,

Saturday, March 21 at 4 pm at the UWC Dilijan College, Atrium.

2nd Annual “Peace and Unity” Concert

PASADENA — 2nd annual “Peace and Unity” concert is a dedication to: Armenian Genocide, Holocaust and Slavery. The concert takes place on Sunday April 19, 2020, 4:30 PM at the Pasadena Jewish Temple and Center 1434 N. Altadena Dr., Pasadena. Millions of innocent men, women and children in our history have perished in the most horrible inhumane ways because of: hate, prejudice, race, color, religion, discrimination and power.

The purpose of this concert is not only to pay respect to the memories of those innocent people but at the same time to bring awareness to the public that for the sake and future of our children and generations to follow, we must do our best to live together in: peace, harmony, unity, understanding, love and celebrate diversity. Dr. Martin Luther King Jr. said “that we must learn to live together as brothers or perish as fools”.

“Peace and Unity” concert brings together: International, National and local Artists to perform and pay tribute to the memories of all the victims. Artists

taking part in the concert are:

Dmitry Rachmanov, International concert pianist, Vladimir Tsypin, International concert violinist, Yin Yen Huang, International concert pianist, Ling Yan, concert cellist, Arpy Aintablian, Soprano, Tim Gonzales, tenor, Cantor Ruth Berman Harris, Maggie Lee, pianist, A.M.E Gospel Choir and Selah Gospel Choir.

Program:

Etude in B-Flat Minor, OP. 8 No 11 by Alexander Scriabin

Etude in D-Sharp Minor, OP. 8 No 12 by Alexander Scriabin

Prelude in G-Sharp Minor, OP.32 No. 12 by Sergei Rachmaninoff

Etude- Tableau in C-Sharp Minor, OP. 32 No. 9 by Sergei Rachmaninoff

Kol Nidre by Max Bruch the final movement of the Shostakovich, Trio for violin, piano and cello

Back, Chaconne (violin solo and piano) Tchaikovsky, Meditation,

Schlof Mayn Kind-Traditional Yiddish Nessum Dorma-Giacomo Puccini

Sunrise, Sunset- Jerry Bock, Lyrics by Sheldon Harnick

Armenian songs by (Arpy

ggShuttle from LA to Fresno to Visit William Saroyan House Museum

FRESNO — On the 7th of March, the William Saroyan House Museum and gg – the leading Armenian ridehailing transportation company, have teamed up in organizing a special ggShuttle round tour from LA to Fresno and back.

The goal of the event was to use combined efforts to mold a sustainable and budding ecosystem between cultural activities and businesses, where one helps the other in creating an environment where our beautiful heritage is easily accessible for everyone.

The William Saroyan House Museum and gg are going to continue this collaboration, and once a month, people in Los Angeles will be able to visit the

Aintablian, Soprano): Groung , My Homeland, Armenia

For ticket and Information contact: Tickets \$25

museum to see its unique features. Unlike most house-museums, Saroyan House does not showcase Saroyan's personal belongings. Instead, the exhibition space is intended as a visual exploration of William Saroyan's life. Exhibits ranging from drawings and sketches to book covers and photographs line the walls of the room. Light sensors follow every movement of each of the visitors, transforming the museum into a living structure of sorts, gifted with its own gaze. And last but not least, the newly updated hologram of the writer meets the visitors, and, speaking with Saroyan's actual voice, tells stories about his life and work.

Vahe Atchabashian at 626-354-5924 or vamedia@yahoo.com

Nat Nehdar, at 626-437-1354 or nnehdar@aol.com

Հայաստանի Լրագրող Լիւսի Քոչարեան Միացեալ Նահանգներու Մէջ Ստացած Է «Արի Կանանց» Մրցանակը

Հայաստանի Լրագրող Լիւսի Քոչարեան այն եզակիներէն է, որ ստացած է 2020 թուականի «Արի կանանց» մրցանակը ԱՄՆ-ի Արտաքին Գործոց նախարարութեան կողմէ: Մրցանակը կը յանձնէին անձամբ ԱԳ նախարար Մայք Փոմփէյն ու Միացեալ Նահանգներու առաջին տիկին՝ Մելանիա Թրամփը, քայլ, որ կ'ընդգծէ մրցանակի կարեւորութիւնը: Այս մասին կը յայտնէ Ամերիկայի ձայնը:

ԱԳ նախարար Փոմփէյն ընդգծեց որ մրցանակ ստացած բոլոր կանայք արիւթեան դէմք կը խորհրդանշեն ոգեշնչելով միւսներուն: «Դուք կը կատարէք աշխատանք, որ կարեւոր նշանակութիւն ունի մեր ընտանիքներուն, մեր երկրներուն եւ մեր ամբողջ աշխարհին համար»:

Ես հպարտ եմ կանգնելու այս կանանց կողքին, իր բացման խօսքը սկսելով ընդգծեց ԱՄՆ-ի առաջին տիկինը:

«Այստեղ հաւաքուած կանայք կը ներկայացնեն կանանց ոգիի հզօրութիւնը: Անոնցմէ իւրաքանչիւրը արիւթեան ու առաջնորդութեան բացառիկ յատկանիշներ ցուցաբերած է յաճախ սեփական կեանքը վտանգի տակ դնելու գնով»:

Լիւսի Քոչարեան այն լրագրողն է, որ իր ֆէյսպուքեան էջին մէջ հրապարակած էր բռնութեան ենթարկուած հայ կանանց պատմութիւնները: Հայ հասարակութեան արձագանքը, ըստ Լիւսիի, բացասական էր:

Յատկանշական է, որ սոյն միջոցաւան ներկայ եղած է նաեւ Հայաստանի վարչապետի տիկին՝ Աննա Յակոբեան, որ Ուաշինկթըն կը գտնուէր միօրեայ աշխատանքային այցով:

Լիւսի Քոչարեան Հայաստանը ներկայացնող առաջին կինն է, որ արժանացած է Միացեալ Նահանգներու ԱԳ նախարարութեան այս բարձր պարգևին:

Հայաստանի Ազգային Պատկերասրահում Բացուած Է «Դալի եւ Բիգասօ» Ցուցահանդէսը

Հայաստանի ազգային պատկերասրահում բացված ցուցահանդէսում համադրուած են երկու նկարիչների ստեղծագործութիւնները: Ցուցադրուած է Սալվադոր Դալիի եւ Պաբլօ Պիկասոյի 260 ստեղծագործութիւն (քանդակ, գրաֆիկա, խեցեղէն)՝ «Art of Nations» հիմնադրամի նախագահ, մեկենաս եւ հաւաքորդ Ալեքսանդր Շադրինի մասնաւոր հաւաքածուից:

Այս ցուցահանդէս-նախագիծն արդէն ներկայացուել է բազմաթիւ երկրներում եւ այժմ ցուցադրուած է Հայաստանում: Հաւաքածուն Ալեքսանդր Շադրինը համալրել է 15 տարիների ընթացքում, այն

Դալիի ստեղծագործութիւնների խոշորագոյն եւ Պիկասոյի խեցեգործական աշխատանքների ամենաներկայանալի հաւաքածուներից է աշխարհում:

Սալվադոր Դալիի բրոնզէ քանդակները ձեռք են բերուել 2006 թուականին «Դալիի աշխարհ» փարիզեան հիմնադրամից, որը ստեղծել էր նկարչի բարեկամ Բենյամին Լեւին, վիճաբանակարները՝ յայտնի հաւաքորդ եւ Դալիի ընկեր Պիեռ Արժիլէի ընտանիքից 2011 թուականին: Յաջորդ տարի, հեղինակաւոր «քրիսթի» աճուրդային տնից ձեռք են բերուել Պիկասոյի խեցեգործական լաւագոյն աշխատանքները, որոնք վա-

Հայաստան-ԱՄՆ՝ Մէկ Դար Միասին. Հայկական Երաժշտութիւն Ուաշինկթընի Խոշորագոյն Տաճարում

Հայոց պատմութիւնը որպէս Կրօնաւար ուղերձ՝ Միացեալ Նահանգների մայրաքաղաք Ուաշինկթընի մայր տաճարում Չորեքշաբթի երեկոյեան կայացաւ «Հայոց Ողբականը՝ Նուան Գոյնը» հայկական փառատօնի համերգը, որը նուիրուած էր հայ-ամերիկեան դիւանագիտական յարաբերութիւնների հաստատման հարիւր ամեակին: Ուաշինկթընի Ազգային տաճարում հանդէս եկան ձիւան Գասպարեանն ու թաւաշու թակահար Նարեկ Հախնազարեանը:

րիկայի հայկական համայնքը մեզ ընդմիջտ միմեանց է կապում»:

Մշակութային, հոգեւոր ոլորտում Հայաստանի եւ Ամերիկայի ժողովուրդները միմեանց լիարժէք հասկանում են, նշում է վիզէն Արքեպիսկոպոս Ալկազեանը: Նախագահ Թրամփի հետ նախկինում Սպիտակ տանն իր հանդիպման ընթացքում այդ հարցն արքեպիսկոպոսը եւս քննարկել է:

«Երբ նախագահի հետ խօսեցի, մեծ գնահատանքով խօսեց հայ ժողովրդի՝ որպէս ինչացի, աշխա-

Այսօր, մէկ դար անց, երկու երկրների միջեւ պետական յարաբերութիւնները շարունակում են զարգանալ, բացման խօսքում նշեցին Միացեալ Նահանգների եւ Հայաստանի արտաքին գերատեսչութիւնների ներկայացուցիչները: «Այսօր ռազմավարական երկխօսութեան մակարդակի բարձրացած հայ-ամերիկեան յարաբերութիւնների կենտրոնում նոր Հայաստանն է», - իր ելույթում նշում է Ամն-ում ՀՀ դեսպան վարուժան Ներսիսեանը:

Հայ-Ամերիկեան յարաբերութիւնները եզակի են ԱՄՆ-ում Սփիւռքի առկայութեան առումով, նշեց Քոնկրէսի ներկայացուցիչների պալատի Արտաքին յարաբերութիւնների յանձնաժողովի նախագահ Էլիոթ Էնգելը:

«Հարիւր տարի անց, մենք ուզում ենք համոզուած լինել, որ մեր յարաբերութիւնները շարունակում են լինել սերտ եւ բարեկամական եւ համոզուած եմ, այդպէս կը լինի ընդմիջտ, քանի որ Ամե-

տասէր ժողովրդի մասին»:

Մայր տաճարում անցած միջոցաւանը ներկայ էր նաեւ Հայաստանի վարչապետի տիկին Աննա Յակոբեանը, ով իր կողմից նշեց՝ Հայ-Ամերիկեան յարաբերութիւնները չափազանց ջերմ են:

«Կարծում եմ, սա կը լինի հիմք ապագայում աւելի խորը յարաբերութիւններ ստեղծելու համար»:

Մայր տաճարում անցած միջոցաւանը հայ համայնքի հետ միասին ներկայ էին Միացեալ Նահանգների քաղաքական, հասարակական, մշակութային ոլորտի ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ ամերիկացիներ, ովքեր հայկական մշակոյթը հարազատ են համարում: Նրանցից մէկն է ԱՄՆ-ի գլխաւոր դատախազի նախկին տեղակալ Ռոդ Ռոզենսթայնը՝ հէնց նա է այն պաշտօնեան, ով ապահովեց յատուկ դատախազ Մուլլերի խմբի աշխատանքի անխափան գործունէութիւնը: Ռոզենսթայնը, ում տիկինը հայ է, հայկական մշակոյթին լաւ է ծանօթ:

ճառքի էր ներկայացրել Ռամէլ ընտանիքը:

«Դալի եւ Պիկասօ» նախագիծը քայլ է, որի շնորհիւ արուեստասէր հասարակութիւնը հնարաւո-

րութիւն է ստանում ծանօթանալու 20-րդ դարի կերպարուեստի խոշորագոյն արուեստագէտների ստեղծագործական ժառանգութեան մի հետաքրքիր հատուածին:

Յուճաստանում Հայերը Կազմակերպում են «Սահմանադրական Խորհրդանշական Հանրաքույն»

Ընդառաջելով ՀՀ Ազգային ժողովի որոշումին, նախագահ Արմեն Սարգսյանի հրամանագրին եւ վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի Սփիւռքահայրենասիրական ուղղությամբ կոչին, զորակցելու Ապրիլի 5-ին Հայաստանում կայանալիք մեր ժողովրդի Սահմանադրության փոփոխությունների հանրաքույնի կամարտայայտությունը,

Եւ ընդառաջելով Յուճաստանում բնակվող մեր բազմաթիվ հայրենակիցների առաջարկություններին, առ այն, որ մեծ թվով հայրենակիցներ հակառակ երկիր մեկնելու իրենց ցանկությունը, հասկանալի պատճառներով հնարաւորութիւն չեն ունենալու մասնակցել կազմակերպուող հանրաքույնին,

Յուճաստանում կազմակերպուելու է Սահմանադրական փոփոխությունների ԽՈՐՀՐԻԱՆՇԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՔՎԵՆՈՒՄ, շարունակելով աջակցել հայրենի ժողովրդի պայքարին, յանուն Հայաստանի օրինական պետականութեան, ինքիշխանութեան, պետական ինստիտուտների առողջացման եւ ապակոռուպացման, ինչու ոչ նաեւ Հայաստան- Սփիւռք կապերի ամրապնդման:

Վստահ ենք, որ Յուճաստանում բնակվող հայերը, ինչպէս 2018 թ.-ի Ապրիլի 21-ի օրհասական օրը, որ համախմբուելով Աթէնքի կեդրոնական «սինդաթոս» հրապարակում, իրենց զորակցութիւնը յայտնեցին Երեւանի փողոցներում յանուն արժանապատուութեան ընթացող իրենց քայրերի եւ եղբայրների ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՇԱՐԺՄԱՆԸ, այս առիթով եւս լսելի կը դարձնեն իրենց միահա-

մուռ ձայնը: Այս նպատակով, Յուճահայ համայնքի մի շարք յարգելի դէմքերի մասնակցութեամբ կազմակերպուելու է վերկուսակցական ընտրական անկախ յանձնաժողով, որը վայելելու է համայնքի կառույցների մեծամասնութեան եւ ժողովրդի յարգանքն ու համակրանքը:

Յայտարարուելու են համացանցային եւ այլ կապի միջոցներ, ապահովելու համար հանրաքույնի քննարկումները եւ կազմակերպչական աշխատանքներին մասնակցելու մեր հայրենակիցների հնարաւորութիւնը:

Խորհրդանշական հանրաքույնին, առանց խտրականութեան առիթ են ունենալու մասնակցել համայնքի բոլոր հայերը՝ անկախ նրանց գաղափարական պատկանելութիւնից եւ ՀՀ քաղաքացի լինել-չլինելուց:

Յուճաստանում բնակվող մեր բոլոր հայրենակիցներին հրաւիրում ենք, իրենց մասնակցութիւնը բերել Հայրենիքի անկախ պետականութեանը զորակցող այս քայլին:

Խորհրդակցութիւններից յետոյ յայտարարուելու է քուէարկութեան ընթացակարգի մանրամասնութիւնները:

Ձեր առաջարկութիւններով, զօրակցէ՛ք ի սէր Հայաստանի ընթացող այս նախաձեռնութեանը:

Յուճաստանում «սահմանադրական խորհրդանշական հանրաքույն» նախապատրաստող ժամանակաւոր յանձնախումբ

«Հայաստան» Լրատուական ցանց

Մատենադարանում կը Ցուցադրուի Հայերէն Հնագոյն Թղթայ Ձեռագիրը

Մարտի 6-ին Մաշտոցեան Մատենադարանում տեղի կունենայ հայերէն հնագոյն թղթայ ձեռագրի ցուցահանդէսի բացումը: Ցուցահանդէսը կը գործի մինչեւ Ապրիլի 4-ը: Այս մասին յայտնում են Մատենադարանից:

Հայ ժողովրդի ձեռագրական մշակույթի բազմահարկ արժէքաւոր յուշարձանների մէջ իր բացառիկ կարեւորութեամբ եւ նշանակութեամբ առանձնանում է 981 թ. ստեղծուած Մաշտոցի անունան Մատենադարանի 2679 ձեռագիրը:

Նրա գրանիւթը թուղթն է, որ այն ժամանակ կոչուում էր «Աղքատ Քարտէս», այսինքն մագաղաթի համեմատ համարում էր պակաս արժէք ունեցող, բայց այսօր հայերէն ամենահին թղթեայ ձեռագիրն է եւ աշխարհում հնագոյններից մէկը: Նրա գիրը բոլորգիրն է, որ այն ժամանակ կոչուում էր «անհեթեթ գիրք», այսինքն Սուրբ Գրքերի երկաթագրի համեմատ աւելի առօրեական գրատեսակ, իսկ այսօր հայերէն բոլոր գրուած առաջին ձեռագիրն է, գրատեսակ, որ դարձաւ գրչութեան հիմնական գիր, յետագայում՝ տպագրութեան գիր: Մատենանը նաեւ մեզ հասած առաջին աշխարհիկ բովանդակութեամբ ձեռագիր ժողովածուն է, որն իր մէջ ամբարում է հսկայական քանակութեամբ գիտական նիւթ, որոնցից շատերը միայն այդտեղ են հանդիպում, հեղինակներ, որոնց նոյնպէս միայն այդտեղ ենք հանդիպում:

Մէկ կազմի մէջ առնուած այս ձեռագրի մէջ միացած են երկու ինքնուրոյն ժողովածուներ կամ մատենագրական երկեր, որոնց կազմողը Դաւիթ քահանան է, իսկ գրիչը՝ նրա որդի Ղուկասը:

Ձեռագիրն ունի 19,5x28,5 սմ մեծութիւն, 361 թերթ, որը նորոգուել, լրացուել եւ կազմուել է մի քանի անգամ. այժմեան կազմը 1585 թուականինն է:

Մատենանը աչքի է ընկնում յատկապէս իր հարուստ բովանդակութեամբ: Առաջին մասում առաւելապէս գիտական ու պատմական նիւթեր են, երկրորդում՝ պատմական եւ դաւանաբանական:

Ձեռագրի գրանիւթի եւ պարունակած նիւթերի բացառիկ արժէքը նկատի ունենալով Մատենադարանի տնօրինութիւնը որոշում է մատենանի հազարամեակի առիթով՝ 1981-ին այն հրատարակել ամբողջական նմանահա-

նութեամբ, վերծանութեամբ եւ ուսումնասիրութեամբ: Այդ աշխատատար գործը յանձնարարում է ձեռագրագետ Արտաշէս Մաթեոսեանին (1922-2004), որը գիտնականից տարիների աշխատանք պահանջեց: 1000-ամյայ թուղթը, որն ինչպէս ուսումնասիրութեան ընթացքում է պարզուում, պատրաստուած է եղել Հայաստանում, բաւական վատ էր պահպանուել եւ ձեռագրի մի շարք էջերում գրանիւթը քայքայուել էր թանաքի ազդեցութեամբ:

Մատենանը նմանահանութեամբ հրատարակելու պատճառներից մէկն էլ այդ հանգամանքն էր: Որոշ դժուարութիւնների պատճառներով հնարաւոր չի լինում հրատարակութիւնը կատարել ձեռագրի հազարամեակի ժամանակ, բայց այն իրագործուած է արդէն Հայաստանի անկախութիւնից յետոյ՝ 1995 եւ 1997 թթ.: Մատենանը հրատարակուել է երկու մեծագիր հատորով.

Մատենան գիտութեան եւ հաւատոյ Դաւթի քահանայի (նմանահանութիւն), (առաջաբանը Արտաշէս Մաթեոսեանի), հատոր 1, Երեւան, 1995, 772 էջ:

Մատենան գիտութեան եւ հաւատոյ Դաւթի քահանայի (ուսումնասիրութիւն, վերծանութիւն, ծանօթագրութիւններ Արտաշէս Մաթեոսեանի), հատոր 2, Երեւան, 1997, 570 էջ:

Ձեռագիրը վերջին երկու տարիներին գտնուել է Մատենադարան վերականգնման բաժնում, ուր բացի հիմնական առաջնային աշխատանքներից (ախտահանում եւ փոշեհանում) կատարուել է թանաքակերութեան հետեւանքով գրի հատուածներում առաջացած անցքերի ամրակայում, նախապէս մշակուած մեթոդով:

Կատարուել են մի շարք ուսումնասիրութիւններ, տարբեր դարերում աւելացուած գրի թանաքի, թղթի եւ ներկի հետ: Մեծ աշխատանք է արուել ամէն թերթի վրայ, որպէսզի յետագայում ոչ մի տառ, մասնիկ չկորչի: Թերթերի առանձին վերականգնումից յետոյ որոշուել է մամուլաւորման կարգը եւ թերթերը կրկին մամուլաւորուել են ճիշտ հերթականութեամբ ինչպէս եղել են ի սկզբանէ: Կարճատեւ ցուցադրութիւնից յետոյ հնագոյն հայերէն թղթեայ ձեռագիրը կրկին կամփոփուել կազմի մէջ՝ կը կարուել եւ կը կազմուի ստանալով ձեռագրի մատենանի իր տեսքը:

Համերգ՝ Նուիրուած Հայաստանի Ազգային Ֆիլհարմոնիկ Նուագախմբի Առաջին Ելոյթին

Անվերջ երիտասարդ, բարձունքներ նուաճող ու միշտ զարգացող, տարիների հարուստ փորձ ունեցող նուագախմբի առաջին ելոյթը 95 տարի առաջ էր...

Հայաստանի ազգային ֆիլհարմոնիկ նուագախումբն այս տարի

95 տարեկան է: Նուագախումբը հիմնուել է 1925 թ. Մարտին, սկզբնապէս որպէս Երեւանի կոնսերուատորիայի նուագախումբ: Նրա հիմնադիրներն էին Երեւանի կոնսեր-

55 Տարի Առաջ (1965)

Մարսիլիոյ Թեմը Անցեալի Վերքեր Ու Ներկայ Մտահոգութիւններ

«Յետ կանգնիլ այս անօրինակամ, եկեղեցաբանդ ու ազգավնաս ընթացքից եւ չեղեալ համարել վերոյիշեալ նորամուտ քիւ 32 եւ 33 յօդուածները Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան ներքին Կանադրութիւնից»

ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԴՈԿՏ. ԶԱԻԵՆ ԱԲ. ՔՅՆՅ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Ներկայ Մտահոգութիւններ

Ներկայիս Մարսիլիոյ Ֆրանսայի թեմին հարաւային շրջանի մտահոգութիւնները կը մնան առանց անմիջական լուծումի, ինչպէս մանաւանդ հարեւան Նիսի համայնքը: Անորոշ յարաբերութիւնները թեմի Փարիզի Առաջնորդարանին հետ եւ Մայր Աթոռի յատուկ դիրքաւորումը տակաւին անմիջական հոգածութիւն չեն խոստանար: Մինչեւ մի քանի տարի առաջ Փոխանորդ վարդապետ մը կը պահէր մնայուն եւ բնականոն կարգավիճակը Մարսիլիոյ մէջ, սակայն այսօր իր նոր պաշտօնի կոչուելէն ետք Մարսիլիա եւ շրջակայք կը մնան անձեռնհաս եւ անկայուն կացութեան մէջ:

Ներկայիս Հայ Եկեղեցւոյ մտահոգութիւնը սեւեռած է Նիսի հայոց համայնքին վրայ ուր վերջին տասնամեակին վարչականներ հետեալ ձգտումներով կը վարեն հայ եկեղեցւոյ եւ համայնքին կեանքը՝ մերժելով Մայր Աթոռի դիրքն ու միջամտութիւնը: Նոյնիսկ Ֆրանսայի թեմակալ Առաջնորդը կարելիութիւնը չունի ըստ երեւոյթին իր հեղինակութիւնը ի գործ դնելու, ինչպէս մի քանի տարիներ առաջ Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ Կաթողիկոսին ներկայութիւնը նոյնիսկ անտեսուեցաւ ու Նիսի համայնքը երկուքի բաժնուեցաւ, մին իր մնայուն ու հաստատ կայքով ու եկեղեցական-դարոցական շէնքերով, եւ միւսը արտաքին մատակարարութեամբ, առաջինը մնայուն եւ երկրորդը անորոշ կամ անգոյ:

Կը լսենք թէ նախապէս Մայր Աթոռի հնազանդ Նիսի համայնքը այժմ կը քաջալերէ նոյնիսկ կարգալոյժ հոգեւորականներու ծիսակատարական ներկայութիւնը եկեղեցիէն ներս, աւելի չեչտելով Մայր Աթոռի եւ Ֆրանսահայ թեմի նկատմամբ անհանդուրժողութիւն մը: Վերջին հինգ տարիներուն որքան կը չի չեմ պաշտօնական հաղորդագրութիւններ լոյս չեն տեսած թերթերուն մէջ, մոլթին մէջ ձգելով ինչպէս Մարսիլիոյ նաեւ մանաւանդ Նիսի համայնքին ներկայ կացութիւնը: Սրտցաւորէն կը գրենք այս սողերը ակնկալելով Մայր Աթոռի եւ թեմակալ Առաջնորդի անմիջական ներգրտման կացութեան դարման մը գտնելու, հետեւելով նոյնանման հետեւեալ պարագաներուն որոնք պատահած են ուղիղ 55 տարիներ առաջ:

Վազգէն Ա Յայրապետի Յեղինակութիւնը

Մօտաւոր անցեալին Երջանկայիշատակ Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հայրախնամ եւ հետեւողական աշխատանքով Ֆրանսայի հարաւային շրջանի եկեղեցիները, գլխաւորութեամբ Մարսիլիոյ Սրբոց Թարգմանչաց Մայր Եկեղեցւոյ, ապահովեցին իրենց դիրքն ու Մայր Աթոռի հովանաւորութիւնը երբ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը պահ մը ոտնձգութիւն փորձեց կատարել նաեւ Մարսիլիոյ շրջանէն ներս, այս անգամ ձախող,

երբ Մայր Աթոռը եւ Հայոց Հայրապետը անձամբ այցի գալով, վերջնական եւ կանոնական հիմքը վերահաստատեցին: Հարց կը ծագի թէ ինչո՞ւ ներկայիս անորոշ եւ անկայուն վիճակ պէտք է տիրէ Ֆրանսայի հարաւային շրջանէն ներս եւ փոխանորդ վարդապետ մը չնշանակուի ինչպէս անցեալին:

Մարսիլիոյ Սրբոց Թարգմանչաց Մայր Եկեղեցւոյ շուրջ գոյատեւող հայ եկեղեցական համայնքները ուղիղ հարիւրամեակ մը առաջ ծաղկուն վիճակի մէջ էին Գրիգորիս Եպիսկոպոս Պալաքեանի առաջնորդութեամբ: Սակայն ինք եւս յուսախաբ եղաւ հակառակ իր աշխոյժ եւ արդիւնաւոր աշխատանքին, կառուցանելով Սրբոց Թարգմանչաց հոյակապ Մայր Եկեղեցին ու գայն օծելով, երբ հալածեցին զինք անարդարօրէն, եւ միայն անգամ մը պատարագելէ ետք նորաշէն մայր եկեղեցւոյ մէջ քաշուեցաւ եւ տարի մը ետք յանկարծական մահուամբ վախճանեցաւ 1934 թուականին:

Երբ 1963-ի Հոկտեմբերին Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Երուսաղէմ այցի գացած էր նախագահելու համար Ս. Յարութեան Տաճարի վերանորոգութեան համագլխին հանգանակութեան յանձնախումբին, որոշեց հանդիպումի մը համար Երուսաղէմ հրաւիրել Տանն Կիլիկիոյ նորընտիր խորհրդէն Ա. Բարդուղէան Կաթողիկոսը եւ ողջագործելով շնորհաւորել իր ընտրութիւնը, շնորհելով Մայր Աթոռի ճանաչումը եւս, առիթ ընծայելով միանգամայն լուրջ խորհրդակցութեամբ կանոնական վիճակի բերելու Կիլիկիոյ Աթոռին կողմէ կատարուած եօթնամեակ կանոնադրութիւնները Մայր Աթոռի թեմերու նկատմամբ:

Հակառակ բարի տրամադրութեանց եւ Երուսաղէմ տրուած հանդիսաւոր խոստումներուն, ճիշդ հակառակը կը պատահէր հազիւ երեք ամիս անցած: Խորհն Կաթողիկոս Կիլիկեան Աթոռէն Արտաւազդ Եպիսկոպոս Թրթռեանը կ'ուղարկէր որպէս «առաջնորդ» էջմիածնի իրաւասութեան ենթակայ Ֆրանսահայ Մարսիլիոյ թեմին: Բնականաբար Մայր Աթոռ կը զգուշացնէր խորհն Կաթողիկոսը նման կանոնադրութիւն մը չկատարել եւ յարգել Երուսաղէմի ողջագործման ոգին եւ տրուած խոստումը, իսկոյն ետ կանչելով Եպիսկոպոսը:

Մայր Աթոռի հետեւողական հսկողութեամբ եւ յարատեւ միջամտութեամբ Վազգէն Ա. Կաթողիկոս 1964 թուի Մարտ 9-ին կոչ ուղղելով Անթիլիասի ղեկավար մարմիններուն Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդի սաստը կը յայտնէր թէ «մեր եկեղեցական կանոններին հիմնովին հակառակ պարագաներ են եւ բացայայտ խախտում Աթոռներու իրաւասութեանց սահմաններին»: Այս բոլորը Գէորգ իր 1965 Յուլիս 13 թուակիր նամակով Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի վճիռը կը հաղորդէր չեղեալ համարելու որեւէ դիմում որ բաժանման տեղի կուտար առանց Մայր Աթոռի գիտութեան: Վազգէն Ա. Հայրապետ իր անձնական 1965 Դեկտեմբեր 14

թուակիր նամակով իր վրդովումն ու մտահոգութիւնը կը յայտնէր խորհն Կաթողիկոսին թէ՛ Մարսիլիոյ եւ թէ՛ նոյն տարուան Կիլիկիոյ Աթոռի ներքին կանոնադրութեան երկու յօդուածներու յաւելումի մասին, զանոնք բնութագրելով որպէս «վտանգաւոր եւ աղէտաբեր»:

Այս բոլորը կը ժխտէին Երուսաղէմի ողջագործման ոգին, եւ հոն տրուած խորհն Կաթողիկոսի հանդիսաւոր խոստումները կեղծ եւ անբովանդակ կը դառնային: Խորհն Կաթողիկոս այդ ձեւով ինքզինք կը դնէր մեղադրելի դիրքի մէջ, ուզելով կամ չուզելով, որովհետեւ իր տուած խոստումներուն հակառակ առնուած նոր քայլերը կը դրսեւորուէին համաձայն զինք հովանաւորող կուսակցութեան ծրագիրներուն, նման անցնող եօթ տարիներուն:

Յակոբ Եպիսկոպոս Վարդանեան

Վազգէն Վեհափառ Հայրապետը 1965 թուին չորս Եպիսկոպոսներ կը ձեռնադրէր եւ անոնցմէ մին Երուսաղէմի միաբաններէն Յակոբ Եպիսկոպոս Վարդանեան Մարսիլիոյ Հայրապետական Պատուիրակի Փոխանորդ կը նշանակէր իր Դեկտեմբեր 30 թուակիր Կոնդակով: Կիլիկիոյ Աթոռին Եպիսկոպոսը ստիպուած Անթիլիաս կը վերադառնար եւ Յակոբ Սրբազան երկար ժամանակ կը մնար իր պաշտօնին վրայ: Իր Առաջին ժամանումին 1966-ի Սուրբ Մննդեան տօնին կը ձեռնարկէր իր պաշտօնին հանդիսաւոր Ս. Պատարագի մատուցմամբ Սրբոց Թարգմանչաց Մայր Եկեղեցւոյ մէջ: Իսկ Յունուար 17-ին կրկին կը պատարագէր ի ներկայութեան Սերովբէ Արքեպիսկոպոս Մանուկեանի եւ Մարսիլիոյ կաթողիկէ եկեղեցւոյ ներկայացուցիչներուն եւ պետական անձանց:

Հայաստանի Ազգային Ֆիլիարմոնիկ

Շարունակուած էջ 14-էն

ուստորիալի տնօրէն Արշակ Ադամեանը՝ կոմպոզիտոր Ալեքսանդր Սպենդիարեանի անմիջական մասնակցութեամբ եւ աջակցութեամբ: Այդ նուագախումբը հիմք է հանդիսացել Հայաստանում գործող բոլոր սիմֆոնիկ կոլեկտիւնների համար:

ՀԱՅՆ-ն այժմ ազգային պրոֆեսիոնալ նուագախումբային երաժշտութեան կենտրոն է: 2000-ից նուագախումբը գլխաւորում է մասետրօ

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Կանոնադրութեան Կանոնազանց Երկու Յօդուածները

Ակնարկեցինք խնդրոյ առարկայ թիւ 32 եւ 33 նորահնար յօդուածներուն որոնց դիմաց Մայր Աթոռ հարկադրուած էր հրատարակել Գէորգի մէկ յայտարարութիւնը, ուր կը հաստատուէր Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդին 1965 Նոյեմբեր 18-ի նիստը, որ «վշտով իր վրդովմունքը կ'արձանագրէր Անթիլիասի Տանն Կիլիկիոյ Կանոնադրութեան նոր երկու յօդուածների համար» գորս «ճանրակչիւ խախտում» կ'որակէր, «որը Սփիւռքի հայ եկեղեցական-ազգային կեանքի մէջ ծնունդ էր տալու աղէտալի նոր տապալանների ու պառակտումների»:

Կաթողիկոսութեան 1941 թուի կանոնադրութեան մէջ չի շեղ նորահնար թիւ 32 յօդուածով Աթոռին իրաւասու չորս թեմերուն վրայ որպէս մնայուն թեմեր կ'աւելցնէր հինգ էջմիածնական գրաւեալ թեմեր: Իսկ թիւ 33 յօդուածով Հայ Եկեղեցւոյ պառակտումը վարակիչ դարձնելու աստիճան կ'ըսէր թէ «այլ թեմեր եւս կրնան կազմուել կամ միանալ Կիլիկիոյ Աթոռին իրենց ազգային-եկեղեցական պատասխանատու մարմիններու գրաւոր դիմումին վրայ»:

Մայր Աթոռի Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդի չի շեղ յայտարարութիւնը խստիւ կոչ կ'ընէր խորհն Կաթողիկոսին եւ պատկան մարմիններուն «յետ կանգնելու այս անօրինական, եկեղեցաբանդ ու ազգավնաս ընթացքից եւ չեղեալ համարել վերոյիշեալ յօդուածները»: Կանոնական այս խախտումը չարագործեցաւ երկար ատեն, դարձաւ մնայուն, որուն վերջին ապացոյցը եղաւ Գանատայի Հայոց թեմին բաժանումը ուր եւս հաստատեցին Կիլիկեան թեմ մը ներկայ Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրով:

Էդուարդ Թոփչեանը:

ՀԱՅՆ-ն իր ֆէյսբուքեան էջում տարածել է Մարտի 20-ի համերգի ազդագիրը, որում ներկայացուած է ծրագիրը՝

Բեթհովեն՝ Սիմֆոնիայ թիւ 1 Շոստակովիչ՝ Սիմֆոնիայ թիւ 13:

«Հոռէր» պետական կամերային երգչախումբի արական կազմ խմբավար՝ Նարինէ Ոսկանեան մենակատար՝ Եւգենի Ստավինսկի, բաս (Ռուսաստան) դիրիժոր՝ Էդուարդ Թոփչեան:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԳՐԻՉՆԵՐ

Յոգի
Քնարական Պտոյտ Մի Յոգեհարուստ Բառի Յետ

ՍԻԻԶԻ ԹՈՐՈՍԵԱՆ

«Յոգի՛, աչերուս իմ լոյս,
Երբ որ ի դիմացս ելնուս,
Փախչիս, երբ որ գիս տեսնուս,
Խղճա՛ քո գերոյս, իմ լոյս:
Դու ես հոգի իմ հոգոյս»:

Կոստանդին Երզնկացին բնութեան, կեանքի, ծառ ու ծաղիկի առաջին այլաբան երգիչն է: Ինչպէս իր անունից յայտնի է, բանաստեղծը ծնունդ է Եկեղեցաց գաւառի Երզնկա քաղաքում: Նա ապրել է 1250-1320 թուականների մէջ: Երզնկացին միջնադարի առաջին հայ տաղասացն է, որը իր երգերի մէջ օգտագործել է «հոգի» բառը մի այլ գեղեցիկ իմաստով: Վերի բանաստեղծութեան մէջ, հոգին մարդացել ու դարձել է Երզնկացու սիրածը: Որպէսզի այս գեղեցիկ բանաստեղծութիւնը աւելի լաւ կարողանանք ընթանել ու սիրել, նախ պէտք է հասկանալ, թէ ինչ է «հոգի» բառը նշանակում եւ ծանօթանալ դրա ստուգաբանութեան հետ:

Հոգի բառը բաղկացած է «հոգ» արմատից, որը կապ ունի յունարէն «պոլոս» կամ «պեոս» բառի հետ: Այս բառերը յունարէն նշանակում են՝ փչել: Այս կարծ բառը, ընդամենը երկու վանկ, կարողացել է հայոց մայրենին դարձնել հոգեհարուստ եւ առիթ տալ մեր սիրելի բանաստեղծներին, սկսելով Ոսկեդարից եւ Մեսրոպ Մաշտոցից, հոգեգրաւ շարականներ եւ քերթուածներ յորինել:

Շատ բարդ բառեր ենք կարողացել մենք շինել հոգի բառով: Օրինակի համար՝ մեծահոգի, հեզահոգի, հոգեբանական, հոգեւորական...: Իմ ամենսիրածը «մեծահոգի» բառն է: Նա գալիս է «մեծ» եւ «հոգի» բառերից: Առաջինը՝ բնիկ հնդեւրոպական «meg» արմատից, որը նշանակում է հսկայ եւ մեծ: Երբ այս երկու բառերը իրար ենք միացնում, ստանում ենք օգտաշատ մի բառ: Օրինակի համար՝ «Նա շատ մեծահոգի բնաւորութիւն ունի, բոլորին սիրում է օգնել»:

Հոգի բառը տարիների ընթացքում բանաստեղծութիւնների

մէջ մարմնացաւ, դարձաւ բանաստեղծի հողեղէն սէրն ու ետը, ինչպէս որ տեսանք վերելի բանաստեղծութեան մէջ: Երզնկացին իր ետից խնդրում է, որ խիղճ ունենայ, քանի որ նա շատ է սիրում իրան: Նա օգտագործում է «հոգի» եւ «հոգոյս» բառերը, երկուսն էլ տարբեր իմաստներով: «Հոգի» բառը այս բանաստեղծութեան մէջ մարդկայնացել է եւ հոգեւոր իմաստ տալով ինչպէս չի ունենում, դարձել է երկրածին մի գեղեցիկ աղջիկ: Նա շօշափելի մի բան է, աշխարհիկ: Իսկ, միւս «հոգի»-ն, անշօշափելի: Մեսրոպ Մաշտոցի համար «հոգի» բառը միայն այդ վերջին իմաստը ունէր. «Աստուած բազում ողորմ / Ծագեա ի Հոգիս մեր գլոյս ճշմարտութեան եւ ողորմեա»: Իսկ դուք գիտէ՞ք, թէ ինչ հարց էր տանջում Վահան Տերեանի հոգին... Իր սիրածի մութ եւ խորհրդաւոր աչքերը. «Ես սիրում եմ քո մեղաւոր աչքերը խոր... Բո աչքերը հոգի տանջող»:

Մինչդեռ 15րդ դարում Վահան Մովսիս հոգեգրաւ ափին ապրած աշուղ Նահապետ Քուչակի համար մի այլ բան էր նա. Ես աչք ու դու լոյս, հոգի, առանց լոյս՝ աչքս խաւարի. Ես ձուկ ու դու ջուր, հոգի, առանց ջուր՝ ձուկն մեռանի.

Հոգի՛, այնքան հարուստ բառ ես, կարողացել ես շատ մեծ ազդեցութիւն թողել մեր հոգիներին մէջ ու մեր մայրենին դարձրել՝ մեծահոգի:

ծովու խաղաղ ալիքները եւ շոգ օդը ինձի արձակուրդի հանգիստ զգացում կու տային: Անհաւատալի է, որ այդ կղզին հազարաւոր տարիներ առաջ հրաբուխ մըն էր: Այդ հրաբուխին լաւան ժայթքեր է, գոյացեր է այդ կղզին, սպա յայտնուել է գեղեցիկ եւ գլխու պտոյտ տուող բնաշխարհ մը: Բազմաթիւ են այդ կղզիի հրաբուխները: Կան հազարները,

Մի Թերթիկ Մեխակ

ՆԱԹԱԼԻ ԲԵՆԵՅԱՆ

Սեպտեմբեր ամիսն էր: Դպրոցի գով պարտեզում, հսկայ ծառերի տակ նստած, իմ սիրելի ընկերուհիների ու հայոց լեզուի դասատուի հետ խոր մտքով գրուցում էինք հայկական գրականութեան մասին ու խմում էինք մեխակով տաք թեյ:

Նստել էինք գրական սեղանի շուրջ: Մի դասընկեր սկսեց իր հեռախօսից նուազել հայկական մեղմ մեղեդիներ: Ապա սկսեցինք խօսել զանազան բառերի հեքիաթային պատմութիւնների մասին:

Յանկարծ, մեխակի բոլոր ինձ ներշնչեց: Նրա ստուգաբանութեան նիւթը առաջացաւ իմ մտքում: Ես հետաքրքրուած մնացի «մեխակ» բառի քաղցրաբոյր աշխարհի մէջ եւ մտայ մի յաւերժական ճանապարհորդութեան:

«Մեխակ» նշանակում է «փոքր մեխ»: Նրա արմատը «մեխ» բառն է: Իբրեւ փաստ՝ զանազան լեզուներից վկայութիւններ կան: Ինչ կապ ունի դամբ, կամ պզտիկ դամբ մեխակի հետ: Եթէ պզտիկ դամբ այնքան մեծ է, հապա մեծը ինչ պիտի լինի: Բայց քանի որ պարսկերէնի մէջ պզտիկ դամբ է նշանակում, ուր որ հասել է, թարգմանած են իմաստը եւ այդպէս հաստատած: Անգլերէն լեզուում, «մեխակ» բառը, «clove», գալիս է հին ֆրանսերէն «clou de girofle»-ից: Հայերէն բառի նման, նրա արմատը «մեխ»-ն է: Նրա իմաստն է «nail of the gillyflower», այսինքն «մեխակ ծաղիկի մեխը»:

Քաղցրաբոյր մի օր մարդացաւ մեխակ համեմը, դարձաւ հայ գինուոր ու անմահացաւ ազատամարտիկ Մեխակ Մեխակեանի նահատակութեամբ: 1961 թուին ծնուած փոքր Մեխակը, իր մանկութեան օրերին հազարերորդ անգամ թերթելով հայոց պատմութեան սիրելի էջերը՝ չէր մտածել, որ մի օր մասն է դառնալու այդ պատմութեան:

Մեր բաժակների թէյը սկսեց քիչ-քիչ նուազել: Լցրեցինք մի նոր բաժակ: Բոլորը նորից գրաւեց ինձ: Նա մի նոր ներշնչում դարձաւ, մի թարմ գրոյց:

Այս գոյականը գրաւիչ բոլոր տուեց մեր գրականութեանը: «Մեխակ» բազմաթիւ հայ հեղինակների քերթուածների մէջ է գտնուում ու հարստութիւն է տալիս հայ լեզուին, ինչպէս այդ համեստ բոյսը անուշ համ է տալիս մեր թէյին ու Սեպտեմբերի այս գով եղանակ

կին ջերմացնում է մեր գրոյցները: Կարծես, թէ հայկական ճոխ նախազարդ գորգի վրայ բազմած, սկսեցի մտովի նաւարկել դէպի հեռաւոր երկիրներ, հեռաւոր պատմութիւններ՝ դէպի մեխակի հայրենիքը, դէպի Խաղաղական Ովկիանոսի հեռաւոր կղզիներ: Այդպէս սկսեցի յայտնաբերել, թէ բառը ինչ արմատներ ունէր հայկական քնարերգութեան ու երգարուեստի մէջ: Ո՞նց է աճել որպէս բառ, ինչպէ՞ս է «մեխակ» բառը ծագել:

Փնտռեցի ու փնտռեցի հայ լեզուի հարիւրաւոր գրութիւնների մէջ, մինչեւ որ, մի բախտաւոր օր, քնարական տողեր ինձ յայտնուեցին: Որոնումի ընթացքում ինձ պատահեց Ռաֆայէլ Պատկանեանի «Մանկական Բանաստեղծութիւններ»-ից մէկը, որտեղ «մեխակ»-ը գարնան նշան էր, արեւաշող եղանակի ու գմբուխա դաշտերի գեղեցկութիւնը.

«...Բեր պայծառ արեւ, բեր մեզ տաք օրեր...

Թող բացուիմ, ծաղկիմ, վարդ, մեխակ, շուշան»:

Պատկանեանի նման, Միսաք Մեծարեանցն էլ գրաւուած էր այս բառով: Նա ստեղծագործեց մեխակաբոյր մի արտայայտութիւն. «Մեխակի հոյ մ'աչոււններ»:

Շարունակում ենք նստել քնքուշ շուքի տակ, խոհուն, հանգիստ: Մեր բաժակները նորից դատարկ էին: Երազանքով դեռ մտածում էի մեխակի մասին: Երբ լցնում էի բոլորի վերջին բաժակները, իմ ականջների մէջ մեղմ շշնջաց մի հեշտագին մեղեդի ու ինձ ներշնչեց, ինչպէս ներշնչուել էր Գուսան Աշօտը...

«...Սարի սիրուն ետր, սարի մեխակ բեր,

Ա՛խ, չէ, ի՞նչ մեխակ, սիրոյ կրակ բեր...»:

Եւ կան կենդանիները: Այդ հրաբուխներէն մէկն է «Տայմընտ Հէտ»-ը: Այդպէս է կոչուած, որովհետեւ անգլիական ճամբորդներ հոն, աւազի վրայ գտեր են աղամանդներ: Իմ պանդոկէս ես սարսափով կը դիտէի այդ քնացած վիշապը: Չէի գիտեր, արդե՞օք այդ վիշապը անակնկալօրէն պիտի պայթէր: Ինչ բախտաւոր էի: Չպայթեցաւ:

Հաւաքի բնակիչները շատ հանդարտ, դանդաղ եւ մեղմ են: Ինձի համար շատ զարմանալի էր ասիկա, երբ ես մեծցեր եմ Լոս Անճելըսի եռուզեռով:

Այս կղզին վրայ ես տեսայ երեք լիբանանահայ ընտանիքներ: Անոնցմէ երկու հատը ոսկերչու թեամբ կը զբաղէր, իսկ երրորդը

ունէր Միջերկրականի հեռաւոր համերու եւ համեմներու ընտանեկան փոքրիկ ճաշարան մը: Շատ լաւ ժամանակ անցուցի անոնց հետ: Աւելին, շատ հիւրասէր էին եւ ինձի ցոյց տուին կղզիի բոլոր գեղեցիկ անկիւնները:

Աչքերս բացի: Միտքս վերադարձաւ դասարան: Ուսուցիչս կը շարունակէր դասը պատմել: Իսկ ես երազկոտ՝ դեռ կը մտածէի այդ տասը օրերու մասին: Ես կը լիչէի Հաւաքի կապոյտ ծովը, տաք եւ խոնաւ օդը, հրաբուխի սեւ աղամանդները եւ անոր խաղաղ ժողովուրդը: Քանի տարիներ անցեր են, բայց ես դեռ չեմ մոռնար այդ գեղեցիկ յիշատակներս:

Արդե՞ք մտքիս յաջորդ թռիչքը գիս ո՞ւր պիտի տանի:

Գրողները Պր. Նորայր Տատուրեանի «Creative writing» ընտրովի դասարանի 10րդ եւ 11րդ դասարանի աշակերտուհիներ են

Ձօն Մայրերին

Անցորդ, խոնարհիոր Գլուխը քու սեգ,
Այստեղ հանգչում է Մի բուռ տիեզերք...

Յովհաննու Շիրազ

ՊՕՂՈՍ ԱՐՄԵՆԱԿ ԼԱԳԻՍԵԱՆ

Մարտ ամիս, տօնական վառ լոյսի հրավառութիւն լինի այսօր, բամբեր գարկեն այսօր, արեգակը մայրերի սիրոյ ողջոյնը տանի տիեզերք՝ Վահագն Յարգազողի ճանապարհի հայոց մայր դիցուհի Անահիտի տաճար: Աստղերի ընթացքը մի պահ կանգնի, իրենց լոյսի թրթիռներով ողջունեն մոլորակի մայրերին: Այդ իրիկուն, արեւի քոյրիկ լուսնեակը իր կաթնաթուղի համբոյրը ցօղի մայրերի ճակատներին: Թող միշտ գուարթութիւն լինի մայրերի դէմքերին, նրանց սրտերի ալեծուփ ծովակներին թրթիռները սիրոյ լոյս ճախրեն իրենց որդիներին կեանքի ճանապարհին: Մայրերի փառաբանման հրաշափառ տօնակատարութիւն լինի այսօր, մայրերի իմաստութեան խորհուրդի պատարագ լինի: Հայոց տները թող հրդեհուեն մայրական սիրոյ կրակով: Հայր, իր հեթանոս նախնիների աւանդութեամբ, աստուածացրել է մայրութիւնը, այն պաշտամունք եղել: Մայրը աստուածածին եղաւ, մոլորակի մարդկանց սրտերին սիրոյ, լոյսի, լոյսի ջահեր վառեց:

Բնութեան հրաշալիք՝ ծիածանափայլ ծաղիկները թող գգուեն լանջերը մայրերի, սիրոյ բոցերով վարուող վարդերը իրենց օձախնեւրում ծիածան կապեն, նրանց կարմիրը յորդի իրենց հրաբորբ սրտերի ծովակների ալեակներին: Վարդ, ծաղիկների թագուհին, ծաղիկը բնութեան արարչութեան սքանչելիութիւնն է, որի տեսքից հոգիդ լցուած հիացմունքի խինդով: Ամենայն Հայոց բանաստեղծ Յովհաննէսը, վարդատօն էր հիմնել, մինչ այսօր հայերը իւրաքանչիւր Մայրիսին, սիրով վառուած երգիչ՝ Մայրաթ Նովու գերեզմանին վարդերով այցի են գնում:

Գարնան ամիս, արեգակն իր շողերով կեանք է յորդում մեր երկրին, ծաղկում է բնութիւնը, ծաղկում է մարդու հոգին: Մտի՛ր ցորեանի արտեր, նայի՛ր ծաղկած ցորեանի հասկերին, շոյի՛ր նրանց, բնութեան խինդի մայրութիւնը պիտի սարսուռ քու սրտում: Մտի՛ր պարտէզներ, ծաղիկների ծիածան ծովակների ալեակներն են ծփում, ժպտում են նրանք երկնի կապոյտ տին, ժպտա՛յ նրանց, թող սիրտդ խայտայ բնութեան հրաշքով: Նայի՛ր ինչպէս են արեւի ճառագայթները իջել ծառերին՝ համբուրելու ծաղիկների ծիածանացած շրթները: Մտի՛ր անտառներ, նայի՛ր ինչպէս են նրանք իրենց կանաչագարդ թեւերը պարզել երկնի կապոյտը գգուելու: Բնութեան հրաշափառ արարման խորհուրդն է, հողի արարչութիւնն է, այն կոչում են մայր բնութիւն, մայր հող, մայր հայրենիք, մայր ոստան,՝ մայրութեան սրբազնացումն է:

Մայրերը իրենց ձեռքերը սիւն են դարձրել, որ չփլեն իրենց տները: Ինչքան սիրով լցուած եղել մի իմաստասէրի սիրտը, որ յանդգնել էր ասելու՝ «Աստուած էլ կը գտնես, սակայն, յաւերժութիւն դարձած մօրը՝ երբեք»: Աստուածային բարութեամբ յորդացած մայր, ըստ մի այլ մտածողի, պատուիրել է, իր մահից յետոյ ձեռքերը կտրէին ու նրանով ծեծէին փոքրե-

րին, որ ցաւ չպատճառուէր նրանց: Պետութիւններ, այս ամսին են մայրերի փառաբանման տօն հիմնադրել, որ գարնան խինդով առկայծէին նրանց սրտերը: Արմէնները իրենց ոստանը քաղաքամայր են կոչել, երկիրն իրենց Մայր Հայաստան, լեզուն իրենց Մայր լեզու, գետն իրենց Մայր Արաքս, ծառն իրենց «Մայրի»: Երեւի Արմին նախնիները միայն աստուածացրել էին մայրերի պաշտամունքը, ստեղծել մայրութեան Անահիտ օսկեծոյլ դիցուհի: Եկեղեցի գաւառի Երիզա աւանում նրա պատուին հռչակաւոր տաճար հիմնել, տաճար էին կառուցել նաեւ աստուածների քաղաքներ՝ Բագարանում, Աշտիշատում՝ Աստղիկի ու Վահագնի վահէ-Վահեան մեհեանի կողքին:

Մայրերի օրուան նուիրում ամենավաղ տօնակատարութիւնները կատարուել էին հին Յունաստանում, պատուելու համար աստուածների մայր Ռէան: 1600 թուականներին, անգլիացիներ, մեծ պահի չորրորդ կիրակին տօնախմբել էին մի օր, որը կոչուել էր «Մօր այցելութեան օր»: Քրիստոնէութիւնը, Եւրոպայում տարածուելուց յետոյ, այդ տօնակատարութիւնը վերանունել էին «Մայր Եկեղեցի», որպէս հոգեղէն ուժ, այն կեանք շնորհէր, նրանց պաշտպանէր վտանգներից: Ժամանակի ընթացքում, եկեղեցական այդ տօնը վերափոխել էին որպէս «Մայրական Կիրակի» տօնակատարութիւնների օր:

Միացեալ Նահանգներում, «Մայրերի Օր»-ը առաջին անգամ թելադրուել էր կատարելու 1872 թուականին, Ժուլիա Վարդ Հոուլի կողմից, որպէս խաղաղութեանը ձօնուած օր: 1907 թուականին, Ֆիլադելֆիա քաղաքում, Աննա Ճարուիսը սկսել էր մի արշաւ, հիմնադրելու «Մայրերի Օր»: Տիւկին Ճարուիսը համոզել էր քաղաքի եկեղեցուն, «Մայրերի Օր» տօնելու Մայրիսի երկրորդ Կիրակին, իր մայրիկի մահուան երկրորդ տարեկիցի օրը: Նա, իր համախոհների հետ նամակներ չղել նախարարներին, քաղաքական գործիչներին մայրերի օրուայ տօնակատարութեան օր հաստատելու համար: Եւ 1914 թուականին, ԱՄՆ-ի նախագահ, Մեծ Հայքի վեց վիլայեթներում Հայաստանի պետականութիւնը վերականգնելու երաշխաւոր, 1920 թուականին Օգոստոսի 10-ին Սեւրի Դաշնագրով իրեն շնորհուած անբեկանելի իրաւարարի իրաւունքով 103,6 հազար քառակուսի քիլոմետր տաածքով հայոց անկախ պետութեան սահմանների քարտէսը նախագծող, Վուտրո Վիլսոնը, պաշտօնական յայտարարութեամբ, իւրաքանչիւր տարուայ Մայրիսի Երկրորդ Կիրակին հռչակել էր որպէս «Մայրերի Օրուայ» տօնակատարութեան օր: Այժմ աշխարհի շատ երկրներ, ինչպէս՝ Դանիա, Ֆինլանտիա, Իտալիա, Թուրքիա, Պելճիքա, Աւստրալիա, «Մայրերի Օր»-ը նոյնպէս տօնում են նշուած օրը:

Արմինա-Հայաստան, Արմինահայեր պաշտամունք էին նուիրել «Մայրութեան»-ը: «Պողաբերութեան, Ոսկեծին, Ոսկեծղի, Ոսկեմայր, Ոսկեհատ հայոց աշխարհի

մայր դիցուհի Մեծ Տիկին Մայր Անահիտն էր: Ապրիլի վեցին, աստուածների քաղաք Բագարանի մեհեանում՝ Անահիտի պաշտամունքի տօնախմբուենան օրն էր, հայերն իրենց արքաների հետ փառաբանել էին իրենց երկրին մայրութիւն պարգեւող Անահիտ Մայր Դիցուհուն: Նրա ոսկեծոյլ արձանին իրենց մայրացած արտերի, այգիների բարիքների արգասիքն էին մատուցել: Արիացի պարթեւները, հնդկացիները Անահիտին, նրա մայրութեան պաշտամունքը, տարել էին իրենց երկրներ: Քրիստոնէայ Պարթեւ Գրիգոր հայոց աշխարհում մարել էր նաեւ Անահիտի պաշտամունքը, նրա ծննդեան Ապրիլի վեցի յաջորդ օրը հաստատել որպէս Գաբրիել հրեշտակապետի կողմից Մարիամին յայտնուած Աստուծոյ պատգամը՝ «Աւետման Օր», Ապրիլ ամսուայ 7: Մթնել էր երկիրը, պայթում էր երկիրքը, Գաբրիել Հրեշտակապետն էր պատուհանից Մարիամ Նազովրեցին յայտնել, որ ինն ամիսներ յետոյ աշխարհ էր բերելու երկրի փրկիչ՝ Յիսուսին: «Աւետման Օր» Ապրիլ վեց, համարել էին մայրութեան նուիրում տօնական օր:

Հայաստան արշաւող Հռովմի Անտոնիոս գորավար, հայոց աշխարհում մայրութեան օրհնութիւնը խորտակելու նպատակով, գերեւարել Անահիտ աստուծոյ ոսկեծոյլ արձանը, այն տարել Եգիպտոս՝ Թագուհի Կլեոպատրայի երկիր: Անյայտ առեղծուածով, Անահիտի անագապնաձեայ կրկորինակի գլխամասն է միայն հիմա հանգչում անգլիական թագաւորական թանգարանում: Հռովմի Կալիկուլա կայսրը կայսերական խնճոյք էր սարքել, երբ նրան հարցրել էին, թէ այդքան դրամ որտեղից, նա պատասխանել էր՝ այն կատարել էր արմինների Անահիտ աստուածուհու ոտքի միայն մի մասի արժէքով:

Հայա, բեմադրիչ Աշոտ Մալաքեանի՝ «Մայրիկի» շարժապատկերը, աշխարհի ո՞ր բեմադրիչն էր մայրիկին նման պաշտամունքի արժանացրել, տարել աշխարհների բեմեր: Այն՝ Հայ ընտանիքի, Հայ մայրիկների աւանդական փառաբանումն է, Ֆրանսացի կնոջն ասել էր, որ իրենց տանը նա մեծափառ անձնաւորութիւնն է:

Մայրերը, որպէս հրեշտակներ, անքուն գիշերներ իրենց մանչերի օրօրոցների մօտ օրօրներ են ասում, նրանք լսում այն եւ մայ-

րական հոգու սիրոյ անդորրն իջնում նրանց սրտիկներին՝ անուշ քուն լինում: Բանաստեղծ Գամար Քաթիպան երկնել էր մայրերի օրօրը՝

Քուն եղիր բալաս, աչերդ խուփարա՛

Նախշուն աչերուդ քուն թող գայ վրայ:

Օրօր իմ բալա, օրօր ու նանի, Իմ անուշիկիս քունը կը տանի: Դուն ալ քուն եղիր, ինձի ալ քուն տուր,

Սուրբ Աստուածամայր, անուշիս քուն տուր:

Օրօր իմ բալա, օրօր ու նանի, Իմ անուշիկիս քունը կը տանի:

Եւ ուրիշ մի հանճարեղ Հայ երգահան՝ Բարսեղ Կանաչեան, Քաթիպայի արարած խօսքին հնչիւններ հիւսել, ինչքան անուշ է այն, կարծես երկնից է քաղել: Մակայն, մայրեր իրենց մանչերի սրտերին նաեւ ռազմի երգեր են հնչել՝

Ձարթնի՛ր, որդեակ վեր կաց, Պատերազմի փող հնչեց,

Ձարթնի՛ր գոչեց ձայնը հայրենեաց,

Կենաց մահու ժամն հնչեց:

Եւ ուրիշ մի բանաստեղծ՝ անունը Շիրազ, Շիրազի վարդերի բոցով, իր հետ տիեզերքի բերած սիրոյ դողանջները երգել մայրերի խորհուրդը՝

Յագար ու մի սիրտ բացեցի, Ոչ մի անմեռ սէր չգտայ,

Ծովից խորունկ սէր գգացի, Երբ մայրիկիս սիրտը մտայ:

Մոր սրտում է Աստուած քնած Լոկ մօր սրտի մէջ է գարթում, Աւաղ, առանց Աստուծոյ մնաց Իմ որբ կեանքը՝ անյոյս մթնում:

Շիրազ, Արարատի ձիւնաշաղծաղիկների, նրա ձիւնոտ թագի, նրա քարեղէն սրտի, նրա ոգեղէն խորհուրդի մեհեանի քրմացած բանաստեղծը ինչքան սիրով ու խանստադատանքով է երգել աղօթք դարձած մօր սրտի սիրոյ դողանջները , նրա արմենական հոգուց ժայթքած մայրական տիեզերական սիրոյ խորհուրդի ինչքան բանաստեղծութիւններ է երկնել, Մեսրոպի լուսեղէն գրերով այն քանդակել որպէս՝ «Յուշարձան Մայրերին»:

Եւ Այսօր, մայրերը ծաղիկների նման լոյս ժպիտներով թող փայլատակեն, արեւներ նրանց, արեւի նման յաւերժութիւն նրանց, եթէ կարողանայիք կարդալ սրտերը նրանց... Օ՛հ, մայրական սիրոյ ինչքան խարոյկներ են վառուում այնտեղ:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State: ----- Zip Code: -----

Country: -----

Tel: ----- Email: -----

«Մանչեսթեր Յունայթեդը» Յաղթեց «Մանչեսթեր Սիթին»

Անգլիայի առաջնության 29-րդ տուրում ախոյեան «Մանչեսթեր Սիթին» հիւրընկալուեց «Մանչեսթեր Յունայթեդը»:

Նորուեգացի Ուլե-Գունար Սուլշերի գլխավորած թիմը յաղթանակ տարաւ 2:0 հաշուով: 30-րդ րոպէին հաշիւը բացեց դաշտի տէրերի ֆրանսացի յարձակուող Անտոնի Մարաիալը:

Աւելացուած 6-րդ րոպէին աչքի ընկաւ շոտլանդացի կիսապաշտպան Սքոթ Մաքթոմի-Նայլը, որը փոխարինման էր դուրս եկել 78-րդ րոպէին:

«Մանչեսթեր Յունայթեդը» 45 միաւորով բարձրացաւ 5-րդ տեղ եւ 3 միաւոր է ետ չորրորդ տեղում ընթացող «Չելսիից»: «Մանչեսթեր Սիթին» 28 խաղից յետոյ 57 միաւորով երկրորդն է եւ արդէն 25 միաւոր է ետ առաջատար «Լիւերպոլից»:

«Լիւերպոլ» - «Բորնմութ»՝ 2:1. Յուրգեմ Կլոպի Գլխավորած Թիմը Կամայիմ Յաղթանակ Տօնեց

Անգլիայի առաջնության 29-րդ տուրում առաջատար «Լիւերպոլը» տանը մրցեց «Բորնմութի» հետ: Գերմանացի Յուրգեմ Կլոպի գլխավորած թիմը տարաւ կամայիմ յաղթանակ 2:1 հաշուով:

Առաջինը յաջողութեան հասան հիւրերը: 9-րդ րոպէին աչքի ընկաւ անգլիացի յարձակուող Կալում Ուիլսոնը:

25-րդ րոպէին «Լիւերպոլի» եգիպտացի յարձակուող Մոհամեդ Սալահն արդիւնաւէտ օգտագործեց սենեգալցի յարձակուող Սադիո Մանէի փոխանցումը՝ վերականգնելով հաւասարութիւնը:

33-րդ րոպէին Մաննէն հոլանտացի պաշտպան Վիրջիլ վան Դեյքի փոխանցումից յետոյ խփեց դաշտի տէրերի յաղթական կոլը:

«Լիւերպոլը» 82 միաւորով գլխավորում է մրցաշարային աղիւսակը: Երկրորդ տեղում ընթացող ախոյեան «Մանչեսթեր Սիթին» երկու հանդիպում քիչ է անցկացրել եւ ունի 57 միաւոր: «Բորնմութը» 18-րդ տեղում է՝ 27 միաւոր:

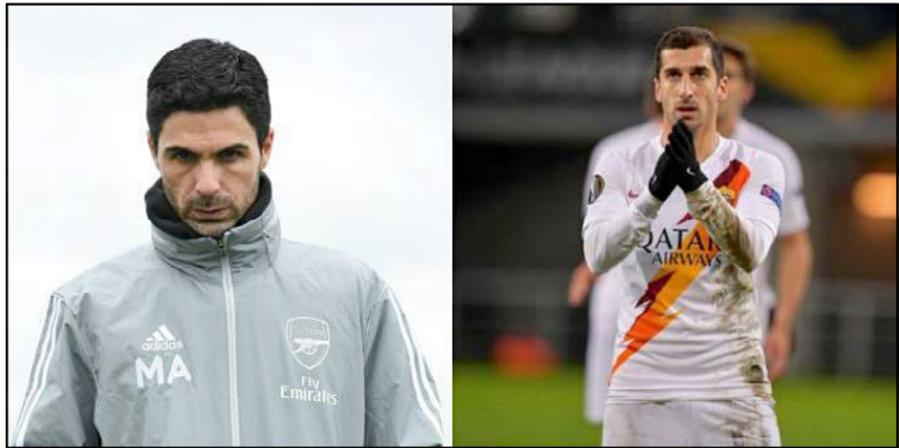
«Բարսելոնան» Յաղթեց Նուազադոյն Հաշուով

Սպանիայի առաջնության 27-րդ տուրում ախոյեան «Բարսելոնան» տանը մրցեց «Ռեալ Մոսյեդադի» հետ:

Էնրիկէ Սետիենի գլխավորած թիմը յաղթեց նուազագոյն հաշուով: Միակ կոլը 80-րդ րոպէին խփեց արժենթինացի յարձակուող Լիոնել Մեսին, որն արդիւնաւէտ իրացրեց 11 մեթրանոցը:

«Բարսելոնան» 58 միաւորով բարձրացաւ առաջին տեղ: «Ռեալը» մէկ հանդիպում քիչ է անցկացրել եւ ունի 56 միաւոր:

Արտետա. Կը Քննարկենք Միփթարեանիմ Վերադարձնելու Տարբերակը

Լոնտոնի «Արսենալի» գլխավոր մարզիչ Միկել Արտետան չի բացառել ընթացիկ մրցաշրջանի աւարտից յետոյ Հայաստանի հաւաքականի եւ իտալական «Ռոմայի» կիսապաշտպան Հենրիխ Միփթարեան վերադարձն անգլիական ակումբը:

«Վերջին հանդիպումներում Միփթարեանը տպաւորիչ խաղ է ցոյց տալիս: Նա ինձ միշտ էլ դուր է եկել, եւ ես համոզուած եմ, որ լաւագոյն մարզավիճակում Միփթարեանը կարող է յարմարուել ցանկացած մարտավարութեան»:

«Արտետալը» հնարաւորութիւն ունի ընթացիկ մրցաշրջանի աւարտից յետոյ վերադարձնել Միփթարեանին եւ կը քննարկի այդ տարբերակը», - Արտետայի խօսքը փոխանցում է Goal.com-ը:

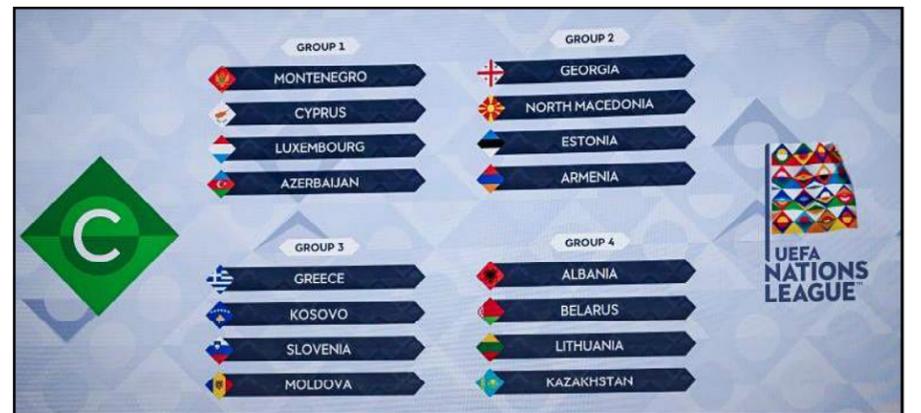
Կանանց Հայաստանի Հաւաքականը Ոչ Ոքի Խաղաց Լիտուայի Հետ

Կանանց Հայաստանի ազգային հաւաքականը երկրորդ ընկերական հանդիպումն անցկացրեց Լիտուայի ազգային ընտրանու հետ: Հանդիպումն աւարտուեց ոչ ոքի՝ 1:1 հաշուով:

Խաղի հաշիւը 21րդ րոպէին բացեց Հայաստանի հաւաքականի յարձակուող Մարալ Արթինը: 51րդ րոպէին Ռիմանտէ Յոնուշայտէն խփեց պատասխան կոլը:

Հաստատուել է Հայաստանի Հաւաքականի Խաղացանկը ՈւեՖԱ-ի Ազգերի Լիգայում

Ֆուտպոլի եւրոպական միութիւնը հրապարակել է 2020-2021թ.թ. Ազգերի Լիգայի խմբային փուլի խաղացանկը:

Հայաստանի հաւաքականը, որը հանդէս է գալու C լիգայում, ընգրկուել է ընտրական 2-րդ խմբում, որտեղ նրա մրցակիցները կը լինեն Վրաստանի, Հյուսիսային Մակեդոնիայի եւ Էստոնիայի ազգային թիմերը: Մեր ընտրանին առաջին հանդիպումը կ'անցկացնի Սեպտեմբերի 5-ին: Այդ օրը մերոնք կը հիւրնկալուեն Հյուսիսային Մակեդոնիայի հաւաքականին:

- Հայաստանի հաւաքականի խաղերի ցանկը.
- 1-ին տուր. 5 Սեպտեմբեր՝ Հիւսիսային Մակեդոնիա - Հայաստան
- 2-րդ տուր. 8 Սեպտեմբեր՝ Հայաստան - Էստոնիա
- 3-րդ տուր. 8 Հոկտեմբեր՝ Հայաստան - Վրաստան
- 4-րդ տուր. 11 Հոկտեմբեր՝ Էստոնիա - Հայաստան
- 5-րդ տուր. 13 Նոյեմբեր՝ Վրաստան - Հայաստան
- 6-րդ տուր. 16 Նոյեմբեր՝ Հայաստան - Հիւսիսային Մակեդոնիա

Կորոնավիրուսի Պատճառով Իտալական Թիմերը Լուրջ Ֆինանսական Կորուստներ Կ'ունենան

Իտալիայի առաջնության Մարտամսին տեղի ունենալիք հանդիպումներն առանց հանդիսական անցկացնելու պատճառով իտալական թիմերը լուրջ ֆինանսական կորուստներ կ'ունենան:

Calcio e Finanza-ի հաղորդմամբ՝ Ա. Սերիայի թիմերը 1 ամսում 28 միլիոն եւրօ կը կորցնեն: Ամենամեծ կորուստը կ'ունենայ ախոյեան «Յուււենտուսը»՝ 12.3 միլիոն եւրօ: «Միլանը» կը կորցնի 3.4, «Ինտերը»՝ 2.7 միլիոն եւրօ:

Յիշեցնենք, որ կորոնավիրուսի տարածման պատճառով Ա. Սերիայի ղեկավարութիւնը որոշում էր ընդունել մինչեւ Ապրիլի 3-ը տեղի ունենալիք հանդիպումներն անցկացնել առանց հանդիսականի:

Յիշեցնենք, որ 31-ամեայ Միփթարեանը վարձակալութեամբ «Ռոմա» է տեղափոխուել 2019 թուականի ամբարնը:

Հայ ֆուտպոլիստն իտալական ակումբի կազմում անցկացրած 17 խաղում դարձել է 6 կոլի ու 3 կոլային փոխանցման հեղինակ:

Աւելի վաղ յայտնի էր դարձել, որ «Ռոման» ֆինանսական խնդիրների պատճառով, հնարաւոր է, չկարողանայ ձեռք բերել Միփթարեանի տրանսֆերային իրաւունքը:

Թրքական siyasihaber4.org Կայքէջի Չարցազրոյցը ԸՆկ. Ալեքսան Բեռլինցի Դետ

Շարունակուած էջ 7-էն

դիմադիր ուժերը կը նկատեն, որ այս կառավարութիւնը իրենց վերջին յոյսն է, պիտի աջակցին անոր արդիւնաւէտ ծրագրերուն եւ պիտի ընդդիմանան այն ծրագրերուն, որոնք համոզիչ չեն:

Եթէ իմ անձնական կարծիքս հարցնէք, ես համոզուած չեմ այս կառավարութեամբ, այն մէկ պատճառով, որ այս կառավարութիւնը ամբողջութեամբ որդեգրեց նախորդ ձախող կառավարութեան պիւտձէի նախագիծը, ինչպէս որ անոնք պատրաստած էին:

- Միւս կողմէ, ժամանակը շատ կարճ էր, այնպէս չէ՞:

Այո, ժամանակը կարճ էր, եւ պիւտձէն պէտք է հաստատուէր, այնպէս որ անոնք ընելիք բան չունէին: Ի վերջոյ, ասի Լիբանանն է, կրնաք պիւտձէի ծրագրին մէջ բան մը գրել, ուրիշ բան գործադրել:

- Յուցարարներուն պահանջներէն մէկը քաղաքական համակարգի փոփոխութիւնն է: Արդեօ՞ք այս ուղղութեամբ բարելաւում կայ:

Կը կարծեմ, թէ այս մէկը շատ դժուար է: Յուցարարներուն մէկ մասի պահանջներէն մէկը Լիբանանի համայնքային յարանուանական համակարգի փոփոխութիւնն էր:

Լիբանանը կրօնական, դաւանանքային եւ յարանուանական խմբաւորումներու «համադաշնութիւն» մըն է. նախագահը անպայման պէտք է քրիստոնեայ ըլլայ, խորհրդարանի խօսնակը՝ շիի մահաձեւական, իսկ վարչապետը՝ սիւննի մահաձեւական:

Յուցարարներուն ցանկութիւնը այս համակարգէն դուրս ելլելն էր, որովհետեւ կրօնահամայնքային այս դրութիւնը կը խոչընդոտէ նաեւ ժողովրդավարութեան եւ խօսքի ազատութեան իրաւունքը. այսպէս օրինակ՝ եթէ քննադատենք երկրին վարչապետը, ամբողջ սիւննի համայնքը վիրաւորուած կը զգայ, նոյնն է նաեւ խորհրդարանի խօսնակի եւ երկրի նախագահի պարագան:

- Ինչո՞ւ համար Լիբանանի մէջ մարդահամարներ տեղի չեն ունենար:

Մարդահամար չ'ըլլար, որովհետեւ կրնայ այդ միջնակ քաղաքացիական պատերազմի հասցնել, բայց բոլորը գիտեն, որ Լիբանանի մէկ երրորդը քրիստոնեայ է, մէկ երրորդը՝ սիւննի մահաձեւական, եւ մէկ երրորդը՝ շիի մահաձեւական: Այսուամենայնիւ ներքին համաձայնութեամբ մը Լիբանանի բոլոր օրէնսդրական կառուցները բաժնուած են կէս առ կէս, այսինքն՝ խորհրդարանին կէսը քրիստոնեայ է, իսկ միւս կէսը՝ մահաձեւական, նոյնը ձեւը կը տարածուի կառավարութեան եւ բանակին վրայ:

- Փաստօրէն, այս քաղաքական բաժանումը եղած է 1949 թուականի մարդահամարի համաձայն, այնպէս չէ՞: Այդ ժամանակէն ի վեր համակարգը նոյն ճանապարհով կ'ընթացայ:

Այո, քրիստոնեաները այսօր փոքրամասնութիւն են, բայց միւս կողմէն հանդուրժողականութիւն կայ: Մերձաւոր Արեւելքի մէջ միակ քրիստոնեայ նախագահը պատճառ եւ Լիբանանը որպէս համախոհութեան նմոյշ առայժմ պահպանելու ցանկութիւնը առկայ է:

- Արդեօ՞ք եթէ այդ հաւասարականութիւնը ճշմարտութիւն է:

րակշռութիւնը խախտուի՝ երկիրը քաղաքացիական պատերազմի կ'ենթարկուի:

Եթէ հաւասարակշռութիւնը խախտուի քաղաքացիական պատերազմ կրնայ տեղի ունենալ, սակայն առայժմ պատերազմի նշույններ չկան: Իսկ "եռեակութեան" մասին մինչեւ վերջերս չէր խօսուեր, այս նիւթին քանի մը առիթով անդրադարձաւ Հրզումյանի ղեկավար սէյիտ Հասան Նասրալան, երբ ան նոր Լիբանանի «հիմնադիր համագումար»-ի մը ակնարկումը կատարեց:

Բոլորը լաւ գիտեն, որ երկրին գերիշխող ուժը Հրզումյանն է, եւ այս վերջին ճգնաժամի պատճառներէն մէկն ալ Հրզումյանի (Իրանի) եւ ԱՄՆ-ի միջեւ եղող հակամարտութիւնն է:

- Ինչպիսի՞ հիմնադիր ժողով մը չէ, այլ՝ հիմնադիր համագումար մը, ուր Լիբանանի բոլոր բաղկացուցիչ մասերը կը հաւաքուին նոր քաղաքացիական պայմանագիր մը կը կնքուի եւ նոր սահմանադրութիւն մը կը կազմուի:

«Պատերազմը պիտի վերջանայ, սուրիացիները կը վերադառնան՝ խաղաղութիւն կը հաստատուի եւ ժողովուրդը կը հաշտուի իրար հետ»:

- Սուրիոյ զարգացումները ի՞նչպէս կ'ազդեն Լիբանանի վրայ:

Լիբանանը անմիջականօրէն կ'ազդուի Սուրիոյ մէջ տիրող իրավիճակէն, քանի որ մենք հարեւան երկիրներ ենք: Սուրիայէն փախստականներու թիւը 1,5 միլիոնի կը հասնի:

- Ասոր մասին հաշուարկներ կա՞ն:

Լիբանանի մէջ հաշուարկ հասկացողութիւնը գոյութիւն չունի, այդ տեսակէտ մըն է, որ կախեալ է թիւը տուողին քաղաքական կամ համայնքային պատկանելիութենէն:

- Այսինքն թիւերը տեսակէ՞տ են:

Այո, եւ այդ կախեալ է ձեր տեսանկիւնէն: Սուրիացի մեր եղբայրները կը գտնուին աշխատանքի շուկային մէջ: Անոնք կը ներկայանան որպէս աժան եւ մրցակցային աշխատուած, ինչ որ բացասական կ'անդրադառնայ լիբանանցի աշխատուորի կենցաղին վրայ:

Սուրիոյ պատերազմը ունի նաեւ քաղաքական անդրադարձ Լիբանանի մէջ: Լիբանանի քաղաքական ուժերը բաժնուած են երկու զխաւոր ճամբարներու՝ իրանաձէտ եւ արեւմտամէտ: Այս բաժանումը աւելի կը սրէ Լիբանանի ներքին քաղաքական իրավիճակը: Այստեղ հարկ է նշել, որ Հրզումյանը կը ներկայացնէ իրանի հարուածող թեւերէն մէկը Միջին Արեւելքի մէջ, ան ունի գինուորական մեծ կարողութիւններ:

- Լիբանանի բանակէն աւելի՞ զօրաւոր է արդեօք:

Այո, թէ՛ գորաւոր է եւ թէ՛ մարտական մեծ փորձառութիւն ունի: Չմոռնանք, որ տարիներէ ի վեր Սուրիոյ մէջ ծանր մարտեր կը տանի:

- Իսրայէլին ալ յաղթեցի՞ն:

Իսրայէլ Հրզումյանին հաշիւը կ'ընէ եւ չի կրնար անտեսել անոր գինուորական կարողութիւնը:

Իսրայէլը չի համարձակիր ներխուժել Լիբանան: Մէկ կողմէ Հրզումյանը դիմադրութեան ուժ է, որ կը պաշտպանէ Լիբանանը, բայց միւս կողմէ՝ Լիբանանի քաղաքա-

կան եւ տնտեսական ճգնաժամի պատճառներէն մէկն է: Այս կուսակցութիւնը Լիբանանի արտաքին յարաբերութիւններուն կը վնասէ եւ կը խոչընդոտէ Արեւմուտքի եւ Մոցի երկիրներու հետ յարաբերութիւններու զարգացումը:

- Սուրիոյ կառավարութիւնը այժմ կը տիրապետուի՞ երկրին:

Կը կարծեմ, թէ իշխող կառավարութիւնը յաղթեց Սուրիոյ մէջ: Ի վերջոյ, բոլոր արտաքին ուժերը պարտութիւն կրեցին Սուրիոյ մէջ, եւ յստակ դարձաւ, որ Սուրիոյ բնակչութեան մեծամասնութիւնը իշխանութիւններու կողքին է: Պատերազմը պիտի վերջանայ, սուրիացիները կը վերադառնան՝ խաղաղութիւն կը հաստատուի եւ ժողովուրդը կը հաշտուի իրար հետ:

- Թոյլ տուէք հարցնել, վերջապէս: Դուք եկած էք Թուրքիա ներկայ գտնուելու համար ԺԺԿ-ի 4-րդ համագումարին. համագումարը ի՞նչպէս կը գնահատէք:

Իրականութեան մէջ ես հիացած էի: Նման մեծ թիւով համագումար մը կազմակերպելը մեծ ճիգերու կը կարօտի: Մասնակիցներու ելոյթները եւ անոնց առաջադրած գաղափարները զիս շատ տպաւորեցին. շատ յառաջդիմական միտքեր արտայայտուեցան այնտեղ: Այս գաղափարները Միջին եւ Մերձաւոր Արեւելքի մէջ կրնան ժողովրդավարութեան նոր ճակատ մը յառաջացնել: Ի սրտէ յաջողութիւն կը մտայնեմ եւ կը ցանկամ, որ այդ արտայայտուած մտքերը իրականութիւն դառնան, քանի որ Թուրքիոյ մէջ ժողովրդավարութեան յաջողութիւնը դրական անդրադարձ պիտի ունենայ ամբողջ Մերձաւոր Արեւելքի վրայ:

Ակնյայտ է, որ էրտողանի վարչակարգը Մուսուլման Եղբայրներու (Իսլամական Մուսլիմին) գաղափարախօսութիւնը կ'ուզէ տարածել մեր ապրած տարածաշրջանին վրայ: Ժողովուրդներու դեմոկրատական ճակատի յաղթանակը կրնայ կասեցնել էրտողանի ծաւալողական ոտնձգութիւնները: Պատկերացուցէք, որ այդ Մուսուլման Եղբայրներու գաղափարական ազ-

դեցութիւնը մենք կը զգանք Լիբանանի մէջ, այդ կ'արտայայտուի տարբեր-տարբեր ձեւերով եւ պատկերներով:

- ԺԺԿ-ի համագումարին Կարօ Փայլան հայերէնով ողջունեց ներկայները... Ի՞նչ էր ձեր զգացումը:

Ես կը սպասէի այս հայերէն ողջոյնի խօսքը: Լսելով Կարօ Փայլանը շատ ուրախացայ, նոյնիսկ ոտքի ծափահարեցի: Եւ եթէ իրականութիւնը կ'ուզէք, շատ տրամաբանական է, որ ԺԺԿ-ի համագումարին հնչեն հայերէն, քրտերէն, թրքերէն, ասորերէն եւ Թուրքիոյ բաղկացուցիչ այլ ժողովուրդներու լեզուով ողջոյնի խօսքեր:

- Այդ պահը յուզական էր, չէ՞:

Տեսէք, վերջապէս Մենք այս երկրի բնիկ ժողովուրդներէն ենք, եւ սպասելի էր, որ հայերէնը հնչէր այդտեղ: Երէկ գիշեր համագումարին հրաւիրուած հիւրերուն տրուած պաշտօնական ընթերցմին, ուր ներկայ էին աշխարհի տարբեր երկիրներէ ժամանած հիւրեր, ես այնտեղ ելոյթ ունեցայ թրքերէնով եւ ներկայացայ որպէս Լիբանանէն եկած, բայց այս երկրի ժողովուրդներէն մէկը ներկայացող պատուիրակ, եւ ըսի հետեւեալը. «Ես Փարամագի կուսակիցն եմ, ՄԴՀԿ Կեդրոնական վարչութիւնը կը ներկայացնեմ, եւ եկած եմ Լիբանանէն, կողքս նստող միւս հայ ներկայացուցիչը եկած է ԱՄՆ-էն: Իսկ մեր շուրջի երրորդ մասնակիցները չհասկցան, որ ինչպէս մենք այս տարածքներու հին եւ բնիկ ժողովուրդն ենք եւ եկած ենք հայկական կուսակցութիւն կամ Հայաստան ներկայացնելու: Անոնք չէին գիտեր, որ այն տարածքը, որ քիչ առաջ Քիւրտիստան անուանեցիք, Արեւմտեան Հայաստանն է, որու վրայ մենք այլեւս չկանք, քանի որ ցեղասպանութեան ենթարկուեցանք: Այդ հողերը բոլորիս կը պատկանին, մեր ընդհանուր հայրենիքն է: Ձեզմէ կ'ակնկալենք, որ մեր իրաւունքն ալ պաշտպանէք: Դուք այստեղ ներսը մեր ձայնը եղէք, մենք արդէն դուրսը Ձեր ձայնն ենք»:

Չարցազրոյցը վարեց՝
Յալիս Էլչի
siyasihaber4.org

Սարգիս Չարցանեան Ուզում էր

Շարունակուած էջ 7-էն

- Իսկ ինչո՞ւ էին Ձեզ ձերբակալել Սպանիայում:

- Յստակ չգիտեմ, բայց Թուրքիան ուզում էր ինձ կրկին բանտ ուղարկել: Չնայած դրան՝ ես փրկուեցի եւ այժմ այստեղ եմ: Ամէն անգամ ցաւ եմ ապրում, որ ես այստեղ եմ, իսկ Սարգիսը չկայ:

- Դուք տեսնու՞մ էք հեռանկար, որ Թուրքիան երբեք կը ճանաչի Հայոց ցեղասպանութիւնը, կ'առերեսուի պատմական ճշմարտութեանը, կը բարելաւեն հայթուրքական յարաբերութիւնները:

- Ես կարծում եմ, որ Թուրքիայի ներկայ կառավարութիւնը չի ճանաչի Հայոց ցեղասպանութիւնը: Բայց կը գայ ինչ-որ մի ժամանակ, երբ նրանք կը ճանաչեն Ցեղասպանութիւնը եւ առանց ճանաչելու ոչ մի քայլ չեն կարողանայ անել պատմութեան մէջ:

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցեք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
Tel: (626) 797-7680

ԴՈՒՔ արժանի էք հաշՈՒՐԼԵԼՈՒ

Մարդահամարը տեղի պիտի ունենայ այս Գարնան

Մարտի կեսին սկսեալ, կրնանք պատասխանել ինն պարզ հարցումներու,
որպէսզի կարենանք օգնել տեղեկացնելու, թէ մեր համայնքներուն
մէջ, յաջորդ տարի դրամը ինչպէ՛ս պետք է ծախսուի:
Բոլոր հարցումները պաշտպանուած են եւ գաղտնի:

Իմացէք աւելին՝ այցելելով CaliforniaCensus.org կայքը: